

NARODNI LIST

Štampa vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrť leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezne številke stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Priatelj-bine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Česa treba našemu kmetu?

Ljudsko glasilo hrvatske ljudske napredne stranke v Dalmaciji, imenovano »Pučka sloboda« (narodna svoboda), je nedavno prinesla pod zgornjim naslovom članek, ki je tudi za naše razmere tako zanimiv in pomemben in za naše kmečko ljudstvo tako poučen, da ga v celoti prinašamo. Evo:

Naš kmet gleda na vse s strahom in nezaupanjem; kogar se je bal in pred kom je trepetal dozdaj, pred njim trepeče še zdaj; ne upa si skoraj mu pogledati v oči, boji se maščevanja, preganjanja in — prokletstva. Ne upa se postaviti na lastne noge, ne upa si misliti s svojo glavo, delati po svoji volji, ampak boji se svojih »gospodov«, to pa vse zaradi tega, ker so ti na tisoče načinov poskušali mu vzgojiti strah in ga držati v temi in nevednosti.

A kjer je kmet začel gledati s svojimi očmi, kjer je spoznal, kaj je dobro in kaj slabo, kjer je znal razločiti prijatelja od nasprotnika in zapeljivca; kjer je med kmečkim ljudstvom začela delovati prosveta: tam se je znal kmet rešiti jerobstva in suženjstva, in postal je samosvoj, samostojen in sam gospodar v svoji hiši; tam ne veruje laskačem in zapeljivcem, tam dela on zase in za svoje, za sedajnost in bodočnost.

In v tem je razlika, ker je hribovski kmet v vsem zaostal za poljancem in dolincem, ki so že davno začeli bolj svobodno živeti in se bolj neodvisno vladati. Pojdite skozi hribovske vasi, in videli jih boste zapuščene in zanemarjene,¹⁾ niti sledu kakega napredka, kakšni premembi na boljše. Koče neurejene, krma pokvarjena, vrtnarstvo in sadjarstvo nepoznano, mnogokrat so bolni in umirajo, ne da bi imeli zdravniško pomoč. Ni ne potov, ne vode, ne gozdov, občinska zemlja je razdeljena in ne obdelana, umirajo od nezdol in potreb, polja so pod vodo, setve so odnesli potoki.

Pa pojdite k župniku! Ima dolgo, široko in visoko novo gosposko hišo, da bi lahko stanovale v njej najmanj tri kmečke rodbine. Hleve ima lepše in udobnejše nego najimovitejši kmet stanovanjsko hišo. Ima tudi urejen svinjak in pasjo hišico, globok in obsežen studenec s čisto in bistro vodo; na vrtu

¹⁾ Naravno je, da je ta trditev splošna in da za eden in drugi kraj ne odgovarja resnici. Op. ured.

vsake vrste sočivje, krog hiše sadno drevje, obsežne vrtove, livade, pašnike, njive, vinograde in gozdove. Z državne ali okrajne ceste vodi k župnišču širok, trd in kakor dlan raven pot.

Tako je pri župniku, a kako je pri kmetu, smo že povedali. Zakaj ta razlika? Ker se za kmeta nihče ne briga in ne zavzema niti pri občini niti pri vladi, župnik in kaplan pa delata zase, za nju pa delajo še v deželnem in državnem zboru poslanci iz hvaležnosti, da sta se zavzela za njih izvolitev. Saj bi morda ne bili izvoljeni, če bi ne bili župniki in kaplani obletali vseh kmetov, jim obljubljali vse mogoče, jim grozili s peklom in hudičem. Po volitvi seveda pozabijo na svoje obljube, ne brigajo se za kmeta. Zakaj tudi? Saj kaplanom je skrb se priporočiti izvoljenim poslancem, da izprosijo na pristojnih mestih dobre župnije, župnikom pa se gre za dobro življenje v pokoj.

Kjer pa so volilci samostojni, pri katerih ne more niti župnik niti kdo drugi kaj uplivati, tam tudi sami odločujejo pri volitvah, in občinski zastopi, deželni in državni poslanci ne delajo za posameznike, ampak skušajo čim največ doseči za celoto, posebej seveda za kraje, kjer so svobodni volilci za nje po svobodni volji in vesti glasovali.

Da je vse to tako, je vzrok ta, ker naše kmečko ljudstvo nima zaupanja v sebe in v svojo moč in se ne zna odločno otestiti vsega, kar je dela podrejeno in zasužnjeno.

Naj zato kmetje ne verujejo tistim, katere oni plačujejo in vzdržujejo, naj se ne puste od njih zapeljivati, ampak naj se zbirajo ob vsaki priliki okrog pametnejših in samostojnejših svojih sovaščanov, naj ž njimi pretresujejo in naj s svojo svobodno voljo sklepajo, kaj in kako bodo delali. Samo na ta način, če ne bodo poslušali raznih zapeljivcev, je mogoče, da se dela za splošni blagor, in ne na korist posameznikov.

Naj bi bila med kmeti sloga in dobra volja, svobodni duh in neodvisna misel, odločni sklep in nesebični nameni, naj bi kmetje s studom odbijali ponudbe in podkupnine onih, ki bi radi kupovali njihove svobodne glasove, da bi jih lažje podjarmili in zasužnili, in naše vasi se bodo povzdignile, bodo razcvetele in napredovale, prišla bo vanje luč prosvete, in naraščalo bo narodno blagostanje.

no je stal Blaž nepremično in zrl nekam daleč, daleč tja v sinje gore, kjer je zahajalo sonce, se smehljal in mislil na boljše čase . . .

Drugo jutro sem gledal skozi okno. Tam se je dvigal dim visoko, počasi in bil je videti kakor duh, ki se prikaže, rase kvišku in nazadnje zgine in se razprši. Vse križem so ležala bruna, ožgana in po malem goreča. Ali ni tam še stal včeraj Tomažev kozolec? Da, da, tam je stal, tam sva se igrala z Janezkom, tam je bil tudi Blaž. A kaj se je vendar zgodilo?

»Mama, kaj se pa kadi tam-le?« sem vprašal mamico in ji pokazal s prstom na pogorišče.

»Kozolec je zgorel; nekdo je zažgal.«
Nisem še vsega razumel in molčal sem in gledal . . .

Tedaj je prišel po cesti siromak Blaž. Kakor navadno je imel sklonjeno glavo in počasi in težko je hodil. Roke, katere je navadno v žepe tiščal, je danes nosil pred seboj prekrizane in opazil sem na njih malo verižico. Koj za njim je stopal mož, čuden mož v lepi uniformi s puško in sabljo. Lici je imel jezno nagubani, zrl je srepo in jezno in pod nosom so mu viseli nizdol dolgi brki.

Meni se je zdel strašen; kaj še le priti v roke takemu okrutnežu. Streslo me je.

Pa je skočil hudi mož in ubogega Blaža, ki je že komaj hodil, sunil s puško, da je omahoval zdaj sem zdaj tja ter se opotekal.

Kaj neki mu je storil Blaž, da ga tako bije? Prišla sta tik naše hiše pod oknom. Stekel sem vun, kajti smilil se mi je siromak Blaž. Z groznim glasom, da je še mene zazeblo, se zadere orožnik nad Blažem:

»Hitro stopaj, lenuh, jaz ti že pokažem, da boš vedel še kdaj hiše požigati!«

»Jaz nisem zažgal, jaz nisem,« ječal je obupno Blaž in se opotekal.

Jz političnega sveta.

Zlorabo vere v politične namene je odobril in potrdil škof Huyn na shodu češke klerikalne stranke v Brnu na Moravskem. Dejal je namreč, ča to ni nič hudega, če škofje v pastirskih listih vernim ovčicam zapovedujejo, da morajo voliti klerikalne kandidate, in tudi to ne, če za zmago klerikalnih kandidatov izpostavljajo Najsvetejše. No torej! Ne bo več dolgo, ko bodo klerikalni kandidati v cerkvah lahko imeli volilne shode in ko bodo župniki prihajali na shode naprednjakov z Najsvetejšim preganjat hudiča. — Lepi časi prihajajo.

Kake šole bi bile vzor našim klerikalcem?

Take, kot jih imajo v Belgiji, kjer je do 70% analfabetov (ki ne znajo čitati in pisati). Na neki tamošnji šoli je n. pr. bil doiočen za neki dan v tem letu sledeči urni red: 1. Jutranja molitev, 10 zapovedi, rožni venec (ena skrivnost), evangelij. 2. Računstvo. 3. Rožni venec (ena skrivnost). 4. Odmor. 5. Rožni venec (ena skrivnost). 6. Zemljepis. 7. Litanije Matere Božje. 8. Rožni venec. — Konec ob pol 12. uri. Ali bi bile take šole veselje naših klerikalcev! Ljudstvo bi postalo vzorno — neumno.

Srbski kralj Peter je zdaj na obisku pri sultanu v Carigradu.

Državni zbor je sklican na 14. tm. Prva točka dnevnega reda je 182 milijonsko državno posojilo.

Beleške.

a Štajerski deželni zaklad blamiran. Štajerski deželni zaklad pobira kakor znano od 1 hl piva 2 K deželne doklade. Take opomine pa pošiljajo gospodje v Gradcu tudi slovenskim strankam le v nemškem jeziku. G. drž. poslanec Fran Roblek je sprejem takega poziva odklonil, ker je bil nemški. Gospodje v Gradcu so se pa tako

Pogledal sem Blaža natančneje. Siromak je bil zmiraj, a takrat največji. Okoli verige na rokah se mu je sesedla kri, ki je kazala višnjeve proge; noge je iztežka premikala in z obraza mu je odsevala globoka muka in obup. In vse po nedolžnem; jez sem to vedel, pa bal sem se srditega orožnika, ki bi najbrže, potem še mene zvezal.

»Jaz nisem zažgal, pri Bogu, jaz nisem.« Obupno je viknil Blaž in plaho pogledal okrog kot bi iskal usmiljenja, kot bi iskal sočutja. Ljudje so gledali skozi okna radovedno in škodoželjno in privoščili so Blažu to muko ter se radovali.

»Lažeš, potepuh, saj so te videli, ko si bežal izpod kozolca.«

»Jaz se ne lažem!« Tako je vzdihnil Blaž. Zasmilil se mi je siromak, ki po nedolžnem trpi . . .

Dospela sta vrh klanca in onstran je šla cesta navzdol. Kakor blisk šine Blažu misel v glavo: prostost, prostost, zlata prostost! Nikoli več te ne bom imel, nikoli, ali res? Zaklenejo me med tesne stene, gladu bom umiral. —

Nikoli še ni čutil takega hrepenenja po prostosti; in pričel je neznanško teči. Videl sem, privoščil sem mu, da bi utekel.

»Stoj!« zagrmí orožnik . . .

Blaž dirja in orožnik za njim. Oh, ko bi ušel Blaž, rešen bi bil. Občutil sem takrat nekaj tako čudnega pri srcu in zagnjusil se mi je orožnik.

Nakrat orožnik obstane, sname puško in zavpije z močnim glasom:

»Stoj, če ne, ustrelim!«

Nič. Blaž beži s silnimi obupnimi skoki.

Tedaj počí strel. Blaž omahne, pade vznak in obleži.

Vztrepetal sem in pomislil, da je bil po nedolžnem ustreljen.

Moja mlada duša je vztrepetala, saj je bil vendar siromak Blaž tudi — človek.

LISTEK.

Siromak Blaž.

(Spisal Podsedrški.)
Konec.

Mi smo bili najbližji sosedi s Tomažem in tam so imeli Janezka moje starosti. Ah, ti Janeček, ko se te domislim, mi leže oblak na dušo; ti si kriv Blaževe nesreče . . .

Neko popoldne sva se igrala z Janezkom pod Tomaževim kozolcem. Bila sva vtopljena v vsakovrstne igre in nisva čula, da je naju zadaj opazoval berač siromak Blaž. Zagledala sva ga in se prestrašila; toda on se je tako blaženo smehljal, da naju je minila vsa boječnost.

»Blaž, pojdite se z nama igrati!« mu je zaklical Janezek.

Blaž ni nič odgovoril; stal je nem, prislónjen na steber in se smehljal . . . Morda je mislil na svojo mladost, ki se mu je zdela v primeri s sedajnim življenjem tako svetla, krasna; morebiti je mislil na svobodo, večno in neugrabljivo, še lepšo, kakor jo uživava midva; morda je mislil na mater, morda . . .

Janezek je potegnil iz žepa vžigalice, popolnoma prave vžigalice; bog ve, kje jih je zmaknil.

»Vidiš, kako to lepo gori, prav tako, kakor si meji ate tobak nažigajo; glej!«

Hotel sem vzklikniti, a že je vprašnil vžigalico po stebru ter jo porinil v slamo in zagorelo je.

»Kaj si naredil, Janezek?« sem vzkliknil in ga pogledal v lice, a on se je prav na debelo zasmeljal, vtaknil prst v usta in pokazal zobke rekši:

»Vidiš, tako tudi atek nažigajo.«

Vedel sem v tistem hipu, da se je nekaj napačnega storilo; pa kot otrok si nisem vedel pomagati. Gledala sva oba in strmela.

»Beživa!«, je prestrašeno zaklical Janezek in že je odhitel domov. — Pogledal sem okoli: tam za ma-

njezili, da so vložili zoper g. Robleka takoj tožbo pri okrajni sodnji v Gradcu. Pri obravnavi preteklo soboto je pa štajerski deželni zaklad pravdo zgubil, ker graško sodišče za Robleka, ki stanuje v celjskem okraju, ni pristojno. Štajerski deželni zaklad je obsojen tudi v plačilo stroškov pravde.

Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem je imela dne 3. t. m. v Celju svoja zborovanja. Zveza prav pridno deluje. Za predsednika je izvoljen nadučitelj Rajšp iz Ormoža. Sprejele so se razne rezolucije, med drugimi, naj se moško učiteljske v Mariboru preosnuje v slovensko in naj se pri učiteljskih nastavljanjih ne daje prednosti nemškutarjem.

a Koledar „Slov. Planinskega društva“ izide koncem maja ali začetkom junija. Vseboval bo koledarnik od 1. maja 1910 do 1. maja 1911 in razne spise o planinstvu. Uredi ga gosp. Fr. Kocbek. Stal bo nevezan 40 vin., vezan 1 K. Čisti dobiček koledarja je namenjen za zgradbo nove koče na Korošici pod Ojstrico.

a Svarilo pred sleparji! Po Poličanah in bližnjih vaseh je hodil pred dobrim mesecem neki človek, ki se je izdaval za agenta neke velike fotografske tvrdke. S sladkim jezikom je izvabil od mnogih ljudij male slike, ki bi jih bila imela tvrdka povečati za prav neznatno ceno. Da bi bila stvar bolj verojetna si je pustil izročiti sliko in enem že 50 vinarjev naprej. Sedaj pa ni slike, denarja ne potepuha od nikoder. Dajte ga zapreti, če se prikaže.

Štajersko se že deli na nemški in slovenski del. Vsem onim, ki tega ne verjamejo, povemo, da je ministerstvo za javna dela odredilo, da nadzoruje slovenske obrtno-nadaljevalne šole v Vojniku, Št. Pavlu p. Preboldu, Vranskem, Sevnici, Ljutomeru, Ljubnem v Sav. dol., Gornjem gradu, Šoštanj, Zg. Poljskavi, Poličanah namesto graškega inspektorata ljubljanski: ali z drugimi besedami mesto Nemca Slovenec. — Zaradi tega samo po sebi razumljivega in pravičnega dejanja je nastal v nemškem časopisu grozen krik; vse današnje izdaje nemških listov bridko tožijo, da se je s tem pričelo deliti starodavno kronovino Štajersko na dva dela. In kar je glavno: odlok je že od 1. febr. v veljavi in graških, mariborskih in celjskih renegatov se ni niti vprašalo po njihovem mnenju! Razun Vojnika in Šoštanja se gre tu za izključno slovenske kraje, ki Nemcev prav nič ne brigajo in je neizmerna predrznost ter hinavstvo, ako govore o krivicah, ki se gode »nemškemu naraščanju« in »nemškemu učitelstvu« v teh krajih. V Vojniku in Šoštanju pa je gotovo % obrtnega naraščanja slovenskega, če ne še več in nimajo tudi tam Nemci ničesar tožiti o kaki »krivici«. — Graški »Tagespост« se za to tudi skrbno ogiblje povedati, da se gre za izključno slovenske kraje. Iz notice, ki ki jo je list privoščil, pa se tudi jasno vidi vzrok nemškega vpitja: namreč, da ne bodo imeli več Nemci ali kaki renegati prilike poučevati na teh obrtno-nadaljevalnih šolah ter vzgajati našega obrtnega naraščanja v odpadnike in neznačajne nemškutarje. Pisariti, da je naše učitelstvo napolnjeno z »jugoslovanskim izdajskim duhom« je prosto denuncijantstvo, ki dela vsó čast graškim časnikiarskim židovskim šmocom. Zakaj pa niso nastavili v Gradcu slovenskega obrtnega nadzornika? Zakaj v Gradcu dosledno zanemarjajo slovensko obrtništvo in njega izobrazbo? Resnično, Nemci bi bolje storili, ako bi molčali: kajti na Sp. Štajerju bode čutilo uprav sedaj obrtništvo od dneva do dneva živeje, da v nemškem Gradcu nima nikdo srca za njega in njegove potrebe.

Celjski okraj.

c Grobelno. Naša v začetku novembra leta 1909. ustanovljena mlekarstva podružnica prav dobro uspeva. Na tem mestu moram pohvaliti tukajšnje kmete, ki redijo tako lepo kravje plemo. Da včasih tudi „Slov. Gosp.“ svoj nos k stvari vtakne, je razumljivo. Lani si je neki dopisnik iz Št. Vida brusil svoj dolgi jezik, češ da ne bomo mogli toliko mleka spraviti, ker nimamo krme za krave, ampak za kobile. Pisaril je tudi, da če ne bomo imeli kravjega mleka dovolj, bomo morali pa kobile molziti. — Ker pa naša podružnica pri vrlom g. Vugi, našem naprednem trgovcu in gostilničarju, prav dobro uspeva (vsako jutro pride do 200 l mleka!), moramo vprašati dopisnuna, če je zdaj mlekarstvo tudi samo na papirju in ali bomo res morali kobile molziti? Morda bi pa bito dobro, ko bi si zvezarji od lažikmečke zveze tako mlekarstvo za kobile mleko ustanovili?! Sedaj bi vam to še ležje šlo, ko imate župana, ki s kobilami baranta. Morda bi vam sedaj on tako kobilje plemo preskrbel, da bo vaša klerikalna mlekarstva že v enem mescu našo uničila?! Kaj, to bi bilo nekaj za vas! No pa zdravi za danes in drugič kaj več! Na svidenje! — **Trije modri z jutrovega.**

c Sv. Štefan pri Šmarju. Kdor hoče dolgo živeti, mora k Sv. Štefanu iti, ker tukaj je zelo zdrav kraj; tukaj namreč od 25. januarja t. l. do danes ni bilo nobenega mrliča.

c Sv. Štefan blizu Šmarja. Klerikalci pri Sv. Štefanu se nam v srce smilijo, ker se tako v naprednjake zaganjajo; zdaj se že tisti, kateri se sploh nočejo nobenemu zameriti, ne upajo več na naš poštni urad naprednih časopisov naročati, in ih na druge poštno urade ali pa po takih naro-

čajo, kateri nimajo nobenega strahu pred tukajšnje poštarice, akoravno bi se rada drla nad nekaterimi tukajšnjimi naprednimi naročniki kakor razsrjen stotnik nad svojo stotnijo, ako je kaj zakrivila. Pa motite se, gospa poštarica, da bi se takih malenkosti, kakor so na razpolago pri Vas, zavedni napredni šentštefančani kar tako ustrašili, kakor se zajec strašila, katero je nalašč zato postavljeno na njivo. In ker vemo, da Vas pisane po naprednih časopisih zelo jezi, vam svetujemo, da od danes zanaprej bolj z lepim očesom pogledate tiste, kateri bojo „prišli po „Nar. List“. Pa zdravi za danes, drugič pa zopet na svidenje.

c Iz Zadrebke doline. Na praznik Sv. Jožefa je župnik Ferme s prižnice čital zopet, naj pridejo k njemu vse tiste priče, ki so se še hudovale nad tem, da so morali k sodnji radi njegove ovadbe, katero je vložil proti Milanu Kelcu, da jih pouči, kaj se pravi tuje grehe zamolčati. Vsi smo grešniki, in tudi župnik Ferme ni v tem oziru nikakšna izjema. Svetovali bi mu pa, kakor vsakemu, naj bi najprej pazil na svoje lastne grehe, naj jih izroči svoji kuharici, da jih zažge na pripravljeni grmadi v vrtu. Pošlje naj tudi parizarski voz po grehe svojega zvestega tovariša Berka v Gornji grad, ter naj jih doda k svojim. Nastal bode mnogo silnejši smrad nego pri praženju grehov g. Grebenca v Gornjem gradu. Smrad bo tako silen, da bo morala poginiti takoj tam blizu stanujoča rodina Kelčeva, kar si Ferme in Berk itak najiskrenejše želita. Na ta način prideta najložje in najhitreje in tudi brez posebnega truda do svojega cilja, — da se potem lahko z vso uničevalno silo lotita drugih. G. Ferme ima že, kakor je znano, to za duhovnika vse hvale vredno silo naperjeno na dve rodbini.

Znano je daleč okoli, da ta dva petelinčka ne moreta živeti brez ravsa in kavsa, imata že takšno žilico. Svetovali bi tudi g. Fermetu, ker tako rad s prižnice čita in tolmači posebno članke iz naprednih listov, naj v kratkem prečita in pretolmači tudi članek v „Nar. Listu“ št. 12. — Vsi pošteni ondodni farani vam bodo gotovo zelo hvaležni. Nekaj tolažilnih kapljic še pride.

c Gotovlje. Tukajšnja šolska mladina igra v nedeljo, 10. t. m. ljubko otroško predstavo „Rdečo kapico“. Prijatelje mladine in nedolžnega otroškega veselja iz bližnje in daljne okolice vabimo k tej prireditvi. Igra se vrši v šoli ter se začne točno ob pol štirih popoldne, (povdarjamo pa izrecno, da bo začetek res točno ob tem času). — Igra se bo nedeljo pozneje najbrž ponavljala, in takrat bodo pred vsem povabljeni stariši tukajšnjih šolskih otrok in drugi domačini.

v Čukarsko junaštvo se je zopet izkazalo pri zadnjih naborih v Celju. Drameljski narodni fantje so se pripeljali v Celje z vozom, okrašenim s slovenskimi trobojnicami. Čuki iz Št. Jurja ob J. ž. pa so jim voz in zastave pomazali z blatom. Kaplan Žgank, ponos vam mora polniti srce!

v Imenik volilcev za občinske volitve na Teharjih je od 30. m. m. naprej razpoložen. Opozarjamo vse slovenske volilce, da si pogledajo, ali so v njem ali ne. Nemškutarji se silno trudijo, da bi si gospodarstvo v občini obdržali še nadalje.

v Umrla je v Gaberju pri Celju trgovčeva žena Elizabeta Walzer. — V Štorah je umrl gostilničar F. Lokošek.

v Iz Gornjegograda. Ko je Grebenc zvedel, da je Kelčev sin dobil — pet dni zapora, je kar divjal. Seveda, če bi ga sodil sam, potem bi mu nekaj mesecev ne odšlo. To ve v Gornjem gradu vsak otrok. **Naj se zaslišijo uradniki ckr. sodišča, kaj je vse govoril vsled te obsodbe in kaj je vse odredil, potem bo ckr. okrožno sodišče lahko dobilo nov dokaz o pristranosti svetnika Grebenca.** To pa povemo na ves glas: „Dokler bo paševal Grebenc v Gornjem gradu, toliko časa ne bomo imeli zaupanja v sodnijo.“

v Iz Gornjegograda. Svetnik Grebenc bi moral biti tudi sojen po tistem paragrafu kakor Kelc. Perice na Dreti so ga videle, kose je kopal čisto nag, kakor ga je bog ustvaril. **Priče na razpolago.** Torej enaka pravica za vse!

v Ustrelil se je v Rečici, občina Sv. Krištof pri Laškem trgu, znani živinski prekupec in mešetar Žoltar, po dom. Govec. Vzrok je neznan.

a Ciril-Methodova podružnica na Polzeli je s svojo nedeljsko prireditvijo dosegla naravno prekrasen uspeh. — Natlačenopolna dvorana pri g. Cimpermanu je pokazala vrli naši polzelski mladini, ki dela v C.M. podružnici s tako vnemo in ljubeznijo, da ve ceniti narodno občinstvo pomen in važnost podružničnih prireditev. Igrala se je petdejanika „Na Osojah“ tako dovršeno in s tako naravno neprisljenostjo, da bi delala čast večjim odrom. Videlo se je, in prijetno je bilo to opaziti, da so bile vloge vestno nastudirane in igra dobro pripravljena. Imenom slavne Družbe se je zahvaljeval g. pot. učitelj J. Prekoršek polzelski podružnici za njeno požrtvovalno in vzorno

delo, ki ga vrši s tem, da vedno znova oživlja narodno življenje na Polzeli in da zbira in vzgaja narodnozaveden naraščaj. Po končanem oficijelnem delu se je razvila prav živahna zabava. Med petjem narodnih pesmij nam je potekel večer le prehitro. Naj bi polzelska podružnica nam kmalu zopet kaj priredila, prišli bomo vedno radi, če tudi gotovim ljudem to ni povolji.

a Sv. Frančišek. V občini Bočni je zavoljo škrlatice vpeljano epidemično postopanje. Šola pri Sv. Frančišku je zopet zaprta. Gimnazijce iz našega kraja, ki so bili o Veliki noči doma, je ravnatelj poslal domu. Vsi strogo pazijo, kako bi zabranili razširjanje nalezljive bolezni, samo duhovniki ne. Gornjegraški dehant Dovnik je dne 29. marca napravil pri nas skušnjo iz veronauka za šolsko mladino, četudi je prejšnji teden umrlo pet šolskih otrok. To je nečuvčen škandal, na katerega opozorimo državnega pravdnika v Celju, če ga je volja pomagati, da se bodo naredbe oblastnij spoštovale. Pred postavo smo menda vsi enaki. Ali ima tehant posebne predprave? Za skušnjo duhovnikom ni bilo mnogo, ampak večje važnosti je bilo politično posvetovanje in dobra kapljica.

a Gornji grad. Zloglasnega kaplana Berka je prevzela politična strast. Na velikonočni ponedeljek se je v pridigi zadiral v liberalce, ki niso inteligentni in nosijo le boljše suknje, ne znaje pa nič govoriti, da bi ne klamfali. V petek, 1. aprila pa so pripovedovali otroci iz 2. razreda starišem doma, da je kaplan rekel v šoli: „**Liberalci so taki kakor farizeji!**“ Tako je zanesel politiko v šolo med 8 do 9 letne otroke. Kaj reče k temu šolska oblast? Ali je škofu tudi prav, da se v šoli politikuje? Mi stariši pa protestiramo proti tej nesramnosti nadtega kaplana. V nedeljo, 4. aprila je pridigal kaplan Berk otrokom, ki so šli k prvemu obhajilu — o nedolžnosti. Živio vzor nedolžnosti!

v V občini šmarske okolice. je volil dne 30. sušca 3. razred. Neklerikalnih glasov je bilo z vsem nad 200 več oddanih kakor klerikalnih, a zmagala je teh lista. Zakrivila je to premala disciplina naprednjakov, oziroma brezznačajna zahrbtnost štajercijancev, ki so se doslej štelili k naprednjakom, dasi so resnično le nemčurji nižje baže. Narodna propalica je popolnoma propalica, in z njo ni bratenja, ne politične skupnosti. Dosedanji odbor je zmes treh strank. A štajercijanci so pripomogli klerikalcu na županski stolec, vedoč, da je njihovim namenom zvest sluga le glupec, ja napreden Slovenec njih načelen in dosleden nasprotnik. Znali so s pomočjo politične oblasti nezmožnost in nezavednost župana vdinjati dvojezičnemu občinskemu uradovanju, dasi je odbor sklenil samo slovenski poslovni jezik. Dosledni kakor so, so tudi sedaj naprednjake pri volitvah varali. Klerikalci se pa nimajo te zmage veseliti. Zakaj z vsem terorizmom in zvijačo, ki je le njih last, spravili so na volišče, kar je njihovega, a borih 14 glasov večine nad naprednim kandidatom je dobil njih politični kolovodja in ravnatelj njihove posojilnice. A ker je bil on z najmanj glasovi v odbor voljen, je to zanj in njegove duhovne zahrbtnike mene, tekel — in nedolgotega jih bo prelahkim spoznalo.

o Iz Zidanega mosta. Ustanovitev podružnice društva jugoslovanskih železniških uradnikov v Zidanem mostu vršila se je v nedeljo 3. t. m. ob primerno obilni udeležbi v prostorih gosp. Juvančiča. Poleg uradnikov iz skoraj vseh večjih spodnještajerskih postaj, za katere se je podružnica ustanovila, udeležila sta se zborovanja drž. poslanec g. Roblek in dež. poslanec g. dr. Kukevec. Od zborovalcev viharno pozdravljena gg. poslanca sta z navdušujočimi besedami bodrila mlado, krepko se razvijajoče društvo k vstrajnemu delu za naša narodna, stanovska prava ter mu obljubila svojo in svojih tovarišev pomoč z besedo in dejanjem. Bratsko društvo „Spolek českých uředníků železničnických“, kateremu se imamo zahvaliti za ustanovitev in razvoj našega društva je bilo zastopano po g. Machaču, uradniku v železniškem ministerstvu na Dunaju. Od osrednjega odbora v Trstu se je udeležil zborovanja neumorni predsednik g. Zorec in tovariši gg. Bevc, Zobec, Železnikar, Valentič in Mrak. Ljubljanska podružnica je bila zastopana po svojem predsedniku g. Planinšku s štirimi gg. tovariši. Ustanovitev nove podružnice je brzojavno pozdravilo 16 bratskih českých podružnic. Po zborovanju se je vršil v nabito polni dvorani prav živahni družbinski večer, pri katerem nas je posebno zaba-

val s krasnim petjem sl. ljubljanski kvartet železniških uradnikov. Pridno je sviral oddelek zidamoške železničarske godbe z ljubeznivim sodelovanjem g. P. Bil je ta dan lep praznik za Zidani most, ki bo ostal vsem udeležencem v prijetnem spominu.

Nabornikov iz Št. Jurja ob j. ž. je bilo 42; vzeli so jih 23. Znamenje, da je mladi zarod v Št. Jurju krepek in zdrav. Vsi potrjeni šentjurčani so vrli napredni fantje. Zanimivo je, da je šlo k naborn 5 članov šentjurskega Sokola in so bili 4 potrjeni, dalje pa 6 Čukov, katerih pa nobeden ni bil potrjen. Krasno so se obnašali vrli napredni fantje. 36 jih je šlo 31. m. m. v četrstopu, s slovenskimi trobojnimi trakovi na prsih in sukajah, skozi mesto, mirno in tiho, ter so tako pokazali, da nimajo nobenega povoda izražati svojih čustev nabornega dne z vriskanjem in vpitjem, pokazali so pa tudi, da zavedni in ponosni slovenski fantje nočejo dajati zagrizeni celjski policiji prilike, da bi se znašala nad Slovenci. Vsa čast vrlim šentjurskim naprednim fantom!

Iz Griž je šlo 31. m. m. k vojaškemu naborn 22 fantov; potrjenih jih je 19, med njimi menda 2—3 čuki.

a V Šmarju ni običajno na velikonočno soboto večer zažigati kresov. Nekdo, ki se je nedavno tega od drugod priselil sem, kuri že drugo leto tak kres tik nad trgov. Nihče nima ničesar proti temu; samo toliko smemo zahtevati, da se kres zažge, dokler je še prebivalstvo na nogah. Po deseti uri ponoči je zažiganje kakega kresa in plašenje prebivalstva vsled nenadnega razsvetljenja brezobzirnost.

Napad na hrastniške Slovence. V nedeljo se je vračalo iz Radeč pet hrastniških Slovencev. Turnarji, ki so jih videli odhajati, so jih pričakovali (ali na povelje Stadlbauerja ali Kilarja ml.?) na postaji že ob pol 8. uri; ker jih takrat ni bilo, še ob pol 11. uri. Pozdravili so izstopivše narodnjake z divjim tuljenjem, na kar našinci seveda niso reagirali in so se napotili proti domu. **Nemškutarška druhal, broječa od 20—30 podivjanih fabriških in glažarskih mladičev** jih je zasledovala nad 1 km daleč in celo pot je kot toča letelo na Slovence debelo kamenje. Da so si rešili življenje, se imajo zahvaliti slučaju, da je imel eden seboj revolver. 5 strelav je zadržalo lopove v daljavi, da kamenje ni s preveliko močjo padalo na napadance. Zadeti so bili vsi po večkrat, starosta hrastn. Sokola je bil kakor kaže zdravniško spricevalo, na nogi lahko telesno poškodovan. Z vso odločnostjo pozivljamo orožništvo in državno pravdnštvo, da izsledijo lopove ter jih občutno kaznuje. Pričakujemo, da bo z isto doslednostjo, kot je že tolikrat nastopalo proti vsakokrat po krivici obdolženim Slovincem, nastopalo tudi proti „nemškim“ tolovajem, ki si danes dovoljujejo pod patronanco Leillerja, Burgerja in Wiltschnigga največja hudodelstva. Apeliramo pa tudi na sl. trboveljsko občino, da končno že vendar enkrat napravi red in vzame v zaščito občane domačine pred nasilstvi nemških pritepencev. Zahtevamo, da se županstvo pritoži na c. kr. okr. glavarstvo, zahtevamo dalje, da energično intervenira pri premog. dražbi na Dunaju radi Leillerja, tega propagatorja Südmarkinega in naprosi naše poslance v imenu občanov na pomoč. Hrastniški Slovenci se morajo rešiti iz obupnega položaja.

a Klerikalni župan samomorilec in pretepač. Franc Rehar v Pernovem je izvoljen za župana v Veliki Pirešici. Že štirikrat se je hotel usmrtiti in sicer obesiti in petikrat si je z britvo žile prerezal. Bil je te isti dan, ko je bil Alojzij Terglav v deželni zbor izvoljen in Reharju mati ni dovolila nastaviti sodček piva. Bil je prej velik štajerčijanec, sedaj je po prizadevanju kaplana Petra Juraka klerikalec. V izobraževalnem društvu kaplana Juraka se je pri popivanju na velikonočni pondeljek letos Rehar stepel. Vrgel je pri razsajanju člana društva Jakoba Mirnika, ki je imel novo obleko, v mlako. Ko je skrbna žena po njega prišla, jo je hotel že v gostilni Ašenbergerjevi v Galiciji javno preteptati, prihranil si je pa to konečno za doma. In ta človek je danes klerikalni župan. Ker se je zgodilo več telesnih poškodb, poizveduje sedaj orožništvo. No, sveta katoliška cerkev se lahko veseli izvolitve takih ljudi.

a Nemško gibanje za volitve v celjski okolici. 4. t. m. so imeli celjski nemškutarji shod za volitve v celjski okoliški občini. Sklicali so ga k Janiču na Babno. Mestni ekonom Derganc

je baje pridno za pijačo dajal, seveda iz Roseggerjevega zaklada. Toda četudi je celjskim Nemcem greben spet začel rasti, so se vendar zmotili, če mislijo, da bodo s pijačo zmagali v okoliški občini. Kakor je videti, se zgodi nasprotno. Na Teharjih, kjer so volitve že razpisane, bodo Celjani prvokrat propadli, kmalu potem pa v celjski okoliški občini.

Veselica v Sokolskem domu, ki jo je v nedeljo 3. t. m. priredilo »Slovensko delavsko pod. društvo v Celju«, je bila jako lepa in je pokazala, da uživa društvo zaupanje v vseh slovenskih slojih, ki so bili v velikem številu na prireditvi zastopani. Koncertne (pevske in tamburaške) točke so se pod vodstvom g. V. Jurga izvajale na splošno zadovoljstvo in so žele burno odobravanje. Veseloigra »Starinarica«, katero so igrali vrli diletantje celjskega pevskega društva, je obilno pripomogla k zabavi večera. Vsi igralci so svoje vloge izborno pogodili in dosegli — vkljub žal malemu prostoru na odru — popoln uspeh. V imenu odbora S. D. P. D. jim izrekamo na tem mestu iskreno zahvalo, da so tudi od svoje strani pripomogli prireditvi do uspeha. V prvi vrsti gre tu seveda zahvala g. R. Salmiču in gospe dr. Kalanovi, ki sta prireditve igre omogočila. G. Salmiču pa še moramo posebej izreči zahvalo, da je tudi z dvema drugima nastopoma povečal zabavo večera. Z gđc. Doro Bergmannovo sta zapela krasni dvospjev »Spoved«, ki je občinstvu jako ugajal in sta žela obilo priznanja. Največ priznanja in cele salve smeju pa je vzbudil gosp. Salmič z uprizoritvijo parodije »Mlinar in njegova hči«. G. Salmič je bil ta večer nenaavadno razpoložen in je s svojimi dovtipi gledalce dražil k smeju do solz. Malokdaj se je še nudilo našemu občinstvu toliko prijetne zabave kot ta večer. Po sporedu se je pričela prosta zabava. Na eni strani ples, na drugi lov na dobitke, na tretji udobna kavarina z dobro postrežbo — skratka: bil je lep večer poln užitka in zabave. V imenu odbora moramo izreči vsem, ki so k uspehu na ta ali oni način pripomogli, toplo zahvalo, ter upamo, da bodo prireditve S. D. P. D. privabile vedno več občinstva, osobito iz takozvanih nižjih slojev.

a V Grižah se je obesil dne 4. t. m. Janez Podlesnik. Dobrovoljni možicelj je bil znani pijanček. Poškodoval si je eno oko in ker je prepozno prišel na kliniko v Gradec, je bilo tudi drugo oko izgubljeno. Reveža so pripeljali pred nekolikimi tedni popolnoma slepega zopet v Griže. V svojem obupu je splezal na podstrešje ter se klečé obesil — z molekom v roki.

v Južnoštajersko hmeljarsko društvo poroča z dne 1. apr., da se je pri obrezovanju hmeljske rastline pokazalo, da hmelj ni tako dobro prezimil ko navadno in da je napravil tudi znani hmeljski škodljivec precejšnjo škodo.

Šentjurski Sokol priredi v nedeljo, 10. aprila t. l. pežilet v Dramlje, kjer se udeležijo občnega zbora in veselice podružnice CMD s svojim pevskim zborom. Zbirališče pri gost. Nendi; odhod ob pol 2. uri. Prijatelji so uljudno vabljeni. Obenem naznanjamo vsem telovadcem v okolici, da se vrše vaje stalno in redno vsako sredo in soboto večer od pol 9. ure naprej, novinci pa ob nedeljah od 3. ure pop. v novourejeni telovadnici pri g. A. Kinclu. Na zdar! Odbor.

Iz Braslovč. Tukajšnji diletantje uprizorijo dne 17. t. m. na Legantu narodno igro v 5 dejanjih »Revček Andrejček«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene in se obeta vsled že večkrat pohvaljenih dobrih in pridnih braslovških diletantov vesel večer, opozarjamo slavno občinstvo na to prireditve in uljudno vabimo na obilno udeležbo.

a Ljubezujiv soprog. Neki mizar v Gaberju pri Celju je v pijanosti tako pretepel svojo ženo, da se je pod oknom svojega stanovanja zgrudila in jo je začela metati božjast. Ženo so morali spraviti v posteljo in ker niso poklicali nobenega zdravnika, so ljudje raznesli novico, da je žena ubita. Sodna komisija, ki je prispela na lice mesta, je dognala, da jej je moževo surovo ravanje res zadalo eno težko poškodbo in tako je bilo potrebno, moža naznaniti. To dela alkohol!

a Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Franc Pevac je nabral za Zvezo slovenske napredne mladine v veseli družbi pri g. prof. Kristanu 4 K. Št. Jurski napredni naborniki so nabrali v družbi za šentjurskega »Sokola« K 11'20, za Zvezo slovenske napredne mladine je nabral Franc Ferlež 7 K, za šentjursko Knjižnico K 2'20. Hvala lepa vsem. Živeli krepki napredni fantje!

a Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala Micika Jarnovičeva iz Dramelj 1935 rabljenih znamk. Živila vrla rodoljubkinja!

Dramlje. V nedeljo, 10. aprila, ima podružnica Ciril-Metodove družbe v Dramljah popoldne ob 3. uri v gostilni Franca Šolinca občni zbor. Govori potovalni učitelj g. Ivan Prekoršek. Po občnem zboru prosta zabava s srečolovom in petjem domačega in šentjurskega pevskega zbora.

Nova Štifta pri Gornjem gradu. Ker poznamo našega gospoda župnika že izza njegovega kaplanovanja v Gornjem gradu, smo čutili v sebi potrebo, njegovo delovanje pri nas natančneje opazovati, ter

vsled tega tudi marsikaj zabeležili, kar bi se tikalo njegovega delovanja. Med raznimi zapiski o njem smo našli tudi, da je nekoč pravil otrokom v šoli, da se še nikdar ni zlagal, kar so otroci doma pripovedovali svojim starišem. S tem se je hotel pred vse verujočimi postaviti na oltarček neke — svetosti — in brezmadežnosti. Čital je tudi na sv. Jožefa vernikom dopis, najbrž namenjen klerikalnim listom, v katerem dopisu odgovarja na znani članek v »Nar. Dnevniku«, češ, da je lažnjivec tisti, kateri ga je pisal in da so ovčice uboge, ki čitajo takšne laži. Pri tem je najbrže pozabil sam nase, ker ga je čital tudi — on. Oglejmo si tega svetnika natančneje. V svojem palači podobnem brlogu čepi ves ljubi dan, razun kadar gre v Gornjigrad k raznim posvetovanjem, in preži kakor pajek na muho, kako bi mogel najhitreje zadaviti izbrano si žrtev. Radi tega ima tudi velik okoliš preprežen z mrežo vohunov in vohunk, ki mu pri raznih prilikah prinašajo največkrat neresnične stvari — torej laži —. Znano je daleč naokoli, da mrzi ali bolje rečeno sovraži našega g. nadučitelja, baje radi tega, ker sta gg. Kocbek in Kelc šla nekđaj k bivšemu gornjegrajskemu oskrbniku Di Centi s prošnjo, naj deluje na to, da Ferme ne dobi župnije. Dokler g. župnik ne dokažete, ali ne izjavite, od koga imate to vest, ostanete — lažnjivec. Dokler znana dopisuna klerikalnih listov ne dokažete, kedaj je naš g. nadučitelj prvi začel kakšni prepri s prejšnjimi gg. duhovniki, dokler ne dokažete, da je naš g. nadučitelj hotel ali hoče požreti kakšnega duhovnika, — nadalje dokler ne dokažete, da se je naš g. nadučitelj izrazil, da sam spozna, da je nesposoben za šolskega učitelja, tako dolgo ostaneta nesramna lažnivca. Dokler g. župnik ne povete, ozir. ne izjavite, od koga ste zvedeli, da sta imeli gor. Muzovka in spod. Muza nespodobno znanje med seboj, ostanete grd greh nesramne laži na vaši vesti. Dokler ne potrdite, da je velik greh, med zakonskimi in sosedi delati prepri in sovraštvo, tako dolgo ne more pošten in veren človek verjeti vašim naukom. O tej zadevi prihodnjič več. Veste, da imate biti ne samo oznanjevalec, nego tudi odkritosrčni delavec ljubezni in sprave med ljudmi. Vedite pa tudi, da je Kristus gospod odpuščal tudi največje grehe, — samo greh laži — se mu je zdel tako ostuden, da ga ni odpuščal.

Brežiški okraj.

b Iz Podsrede. Po naši fari se je zadnje dni zelo razširila brošura „Štolnina“. To je najbolj občutljiv udarec za duhovniške hujskače, ker se gre za njihove žepe. Opozarjamo, da naj nikdo ne plača duhovnikom za razne cerkvene obrede niti vinarja več kot tisto, kar določa zakon o štolnini. Res ne vemo, zakaj naj bi lačna ovca pitala sitoga medveda!

b Iz Podsrede. Od nas je odšel obče priljubljeni, miroljubni in uljudni gospod učitelj Janko Ličar. Želimo mu na novem mestu obilo sreče!

b Iz Podsrede. („Kačel gadja zalega! kako boste ubežali sodbi peklenškega ognja?“ Mat. XXIII. 13.) — Na veliki pondeljek je naš kaplan g. Podpečan razglasil s prižnice, da se bo danes vršila v kat. izobr. dr. (p. d. „zbiralnice kronc“) velika veselica. In akoravno je kaplan pridno vabil na ta „tingeltangel“ in čeprav si je že ta dan priskrbel gramofon, je prišlo le par „devic“ in nekaj starih tercijsk. O „igri“ je najbolje, da molčim. Ob takih prilikah stopi naš kaplan pred svoje ljubljence in se širokonsti, koliko dobrega stori on za našo faro. No, v čem obstoji delovanje g. Podpečana za našo faro? V tem, da vrača Podsredi to, kar sne in popije! . . . — In velik prijatelj mladine je gotovo naš g. Bartolomej. Svojega fanatizma niti pred šolsko mladino ne more skriti; gorje otrokom naprednih starišev, ki pridejo v njegove kremplje. Pripoveduje njim, kake nesrečne smrti bodo umrli vsi oni, ki so proti duhovnikom, vsi oni, ki se jih imenuje „liberalce“. — Naš podsredski kmet dviga pesti proti onim, ki jih redi s svojimi žulji; od hriba do hriba se razlega glas: takih duhovnov kot sta naša dva, ne potrebujemo! — Posebno očetje hčerko močno govrnjajo; — naš kaplan g. Podpečan je namreč ustanovil svoje kat. izobr. dr. samo zato, da pride bolj v dotiko z brhkimi dekletji. Saj igre po kaplanijah zelo slabo vplivajo na mladino; to dobro ve podsredski kmet, ki si misli: če hočeš imeti nepokvarjene otroke, potem jih nikar ne puščaj na kaplanove igre! — **Kmet iz podsredške okolice.**

b Pišeece. Naši kleriki so vsi iz sebe zaradi zadnjih dopisov v „Narodnem listu“, ali prosim, ne dolžite ter ne obrekujte po nedolžnem ljudi, kateri niso nič krivi; ne znasamo par ljudi pisati v časopise, poročati ter vsebino sestavljati pa več. Vam odkritosrčno povemo, da Vaša stranka ima za ta posel samo kaplana, kateri ima 24 ur na dan prostega časa, drugi ste pa tak — — — Zaradi zadnjih napadov v „Sl. Gosp.“ se še pa vidimo. Tisti gospod, ki rad na daljnogled gleda po pišečki okolici, naj jezik za zobmi drži, da se ne bo kasal tedaj, ko bo prepozno. Prihodnjič zadenemo šele v sršenoovo gnezdo. Kaplan pa, kateri je voditelj „izobraževalnega društva“, naj se nauči sam dostojno ljudem na cesti odzdravljati. Konečno še to, da ste vi začeli boj, toraj le junško naprej! „Liberalni“ petelinček.

Dobova. Eden izmed županov se je šel župniku pritožiti radi nezasišlanega mežnarjevega postopanja napram g. kaplanu. Mežnar je že preje obvestil župnika o županovem prihodu in mu najbrž natvezil ne-

hvalimo Boga za take duhovnike? Kaj mislite vi, da mi nimamo četa in src, da bi nas to ne vzlovoljilo? Ali ni nadalje obrekoval na dan svetega Jozefa župnik Cizej iz Šmartnega pri Velenju v Skalah na prižnici takajšnjih premogarjev, ko jih je imenoval lenuhe menda zato, ker ne nosijo svojih težko prisluženi vinarjev v farske žepe, da bi maševali za kako srečno izvolitev kakega klerikalnega poslanca. (Nosile so mu jih pač nekatere zapeljane žene in dekleta!) — Kaj pa, vi brezdelni postopači, ki po cele tedne ne storite nič drugega, nego prav pridno obrekujete in trosite vsakovrstne laži o svojem bližnjem? Tako si klerikalna ostudnost pomaga iz svoje blamaže, ako ne gre drugače, pa si vzamejo mrtvega na pomoč, ker vedo, da kot tak jih ne more prijeti za lažnjivi jezik. Ti vzor klerikalne nesramnosti, sedaj pa le zopet na delo s svojimi lažnjivimi jeziki in obrekuj še nadalje ubogega trpina, od katerega živiš! Zares si redimo gada na lastnih prsih, kateri nam potem zadaja ostudne rane s svojim strupenim jezikom! Sedaj pa le zopet kričite o preganjanju zavoljo Kristusa, podobno rjovenju ranjenega leva.

a **Občni zbor slovenjgraške Ciril-Methodove podružnice** se je vršil v nedeljo, dne 3. t. m. v restavraciji g. Kaca v Šmartnem pri Slov. Gradcu ob veliki nedežbi. Predsednik g. naučitelj Šalamun je podal poročilo v delovanju podružnice v preteklem letu ter v navdušenih besedah razlagal navzočim naloge, ki jih vrši ta prekorska družba. G. potovalni učitelj J. Prekoršek je govoril o važnosti narodnoobrambnega dela in pomena narodne izobrazbe. Pohvalno je omenjal tudi veselo dejstvo, da je slovenjgraška podružnica zopet storila korak naprej, saj izkazuje lep napredek v primeri s prejšnjim letom. — Poučnemu delu je sledila po občnem zboru prav živahna zabava, katero so nam poskrbeli naši vrli pevci, šaljiva tombola pa je marsikomu delala lepe upe, drugim zopet prinesla lepe dobitke. Želimo, da nam slovenjgraška C.-M. podružnica tekom letošnjega poletja pripravi več narodnih slavnostij v Slov. Gradcu in okolici.

a **Na postaji v Vuzenici** službuje že nekaj časa zagrižen nemško-nacionalni uradnik Jelinek, ki misli, da mora neznanje slov. jezika in radi tega tudi svojo službeno nesposobnost za slovenske kraje kazati slovenskim strankam s tem, da jim zaničljivo zabrusi v obraz: ich versteh die Sprache nicht! Opozarjamo na tega gospoda slovenske stranke in pričakujemo od njih tudi doslednosti!

a **Kako sodi „nemški“ sodnik dr. Drobnišch v Slovenjgradu.** Pred nekaj dnevi se je vršila pri okr. sodnji v Slovenjgradu kazenska razprava zaradi žaljenja časti. Lekarnar Karl Rebul, rodom Čeh, sedaj nemški bog in turnar v Slovenjgradu, je tožil narodnega Slovenca, ker se je baje proti nekemu izrazil, da je Rebul Čeh. Sodišče je razsodilo, da Rebul sedaj ni več Čeh, ker ima tukaj domovinsko pravico in toženca za besedo „Čeh“ obsodilo na 50 K glode. Slovenci sodite!

a **Državni poslanec Vinko Ježovnik** v Velenju je nevarno zbolel. Srčno želimo, da bi se mu zdravje zboljšalo v veselje njegovih volilcev.

v **Iz Velenja.** V bližnjem Št. Ilju je župnik Kolar zbiranje denarja za neko blago iz lece zapovedal in pristavil, da bo tudi iz prižnice naznanil, kdo in koliko je dal. To je že kontribucija najhuje vrste. Sploh se pa duhovniške kontribucije v novjšem času silno množe. Pred kratkim je neki individuum (domnevalo se je celo, da je bil pater Anzelm) razpela v vrednosti k večjemu 1 K ljudem prodajal za 14 K in se izkazoval s pooblastilom neke župne cerkve pri Dunaju. Pri tem krošnjarstvu je silno veliko ovčic vjel in opeharil. Narbolje skromen je še kapucin pri svoji bernji; ta daje ljudem vsaj blagoslovljenega duhana nosljati! Franciškan iz Nazarja je bolj ohol; enkrat bere za bogato pogrnjeno mizo v samostanskem refektoriju, drugokrat za neko internacionalno komisijonsko hišo v Nazarjih in deli ljudem neke jako primitivne razglednice. Zdi se, da se bodo duhovniške kontribucije še le tedaj nehale, ko bodo ljudem samo še lasje na glavi ostali!

v **Iz Mute.** V pondeljek zvečer sta napadla tukajšnji nemški zdravnik Schröder in neki Fric Počivavšek iz narodnostnega sovraštva gostilničarja Drakslerja, kateri je težko ranjen. Večje izgrede razdivjanih nemškutarjev je zabranilo orožništvo.

Iz Vuzenice. Kakor blisk se je v sredo 30. t. m. zvečer širila po našem, deželno-knežnem trgu neka

novica, ki je vzbujala jako različne občutke. Čujte in strmite, kaj se je zgodilo. Gospod Germut, čegar daleko znano ime se je nekaterokrati imenovalo na tem mestu — žalibog nikoli v laskavih okoliščinah — je bil svoje dni orožnik; sicer se najde med temi tudi dosti prijetnih in značajnih gospodov, toda gospod Germut se najbrž ne mara prištevati k tej boljši vrsti. Omeniti hočem kot vzgled le tisto izmed njegovih različnih slabih lastnostij, katera mu je vtisnila neizbrisen znak nespoštovanja; navadil se je namreč za časa izvrševanja svoje službe nekega posebnega tona, ki se mu je tako globoko vkoreninil, da bi danes najraje videl, če bi vsi Vuzeničani trobili v njegov — kozji — rog. Toda prepričati se je moral v svojo britko žalost, da niti med najnižjimi sloji ne uživa tistega ugleda, o katerem sanjari v svoji preveliki domišljiji, da niti s priprostim hlapcem ne sme početi, kar bi se mu zljubilo v svoji zlobnosti. Evo dokaz.

Gospod Germut je imenovano sredo začel brez povoda psovati nekega hlapca, ki je ravno mimo vozil; seveda mu ta ni dolžan ostal primernega odgovora; pa to je bilo Germutu že preveč, da se mu sploh upa tak človek oporekati. Skočil je za njim in ga mahnil po licu; toda naletel jo je slabo. Hlapca namreč zgrabi sveta jeza, skoči v Germuta in ga potlači za vračilo nekoliko na cesto. Germut se pa pri tem zboji za svoje življenje in začne vse svetnike na pomoč klicati, toda nobeden se mu noče pokazati; sicer tudi ni bilo treba, ker je hlapec sam nato odnehal. Hotel ga je le poučiti, da naj pusti drugič ljudi pri miru, kateri mu ničesar žalega ne storijo.

Tako pripovedujejo različne priče; nemški listi gotove vrste ali njihov zvesti sodrug »Štajerc« pa bodo seveda drugače pisali o tem neprijetnem obljemu, katerega je Germut popolnoma sam zakrivil. Zvalili bodo po svoji stari lažnjivi navadi krivdo na hlapca in naznanjali mogoče celo širnemu svetu, da se je pripetil v Vuzenici »ein windischer Mordanfall auf einen Deutschen«. Ne segajmo predaleč v prihodnost, temveč potrjimo, kako se bo ta špas še razvil; Germut je namreč baje že sam naznanil svojo nesrečo orožništvu. Čudno in žalostno pri vsem tem je le dejstvo, da Germut kot nekdanji orožnik niti ne ve, da nima pravice, mirnih ljudi psovati in klofutati, bodisi že na cesti ali v svoji gostilni. Mišli mari on, da zanj kot »Nemca« (??) ne veljajo iste postave ko za Slovenca? No, bomo videli.

a **Smrtonosen padeč.** Na Paki je ribičev Peter tako hudo padel po stopnicah, da je čez dva dni umrl.

v **Iz Št. Janža pri Vuzenici.** Živo nam je še vsem v spominu, kako le lanj za časa volitev g. dr. Verstovšek begal po našem „zelenem“ Pohorju, in ljudstvu obetal nebesa (za zemljo), če volijo njega. No, zvoljen je sicer bil, toda kolikor nam znano, doslej še ni za svoj volilni okraj izposloval niti najmanjše dobrote, temveč vedno le tolažil svoje volilce na shodih s praznimi frazami, kakor je to sploh navada gospodov njegovega naj-novejšega prepričanja. Izreči pa moramo javno zahvalo g. V. Ježovniku, ki je klubu svojemu rahlemu zdravju vedno potegoval za svoj volilni okraj in nam tudi sedaj posređoval podporo zaradi lanske toče. Več prizadetih kmetov.

Muta. Gospod urednik, dovolite, da tudi jaz nekaj napišem o naši zapaščeni Muti! Tukaj nas nemški trgovci tako zaničujejo, da nas ne morejo bolj. Poglejte, dragi slovenski kmetje, kaj se mi je pripetilo pri nemškem trgovcu Počivavšku. Pred kratkim sem poslal svojega majhnega sina v slovensko trgovino na Muti po neke reči. Na listek sem slovensko napisal, a fant se je zmotil in je šel v nemško trgovino; ko tam pokaže napisani slovenski listek, so ga nahrulili in ma rekli, da mora imeti nemško napisano, drugače ne dobi blaga. Seveda se je fant žalosten vrnil in mi vse doma povedal. Toda jaz sem nemškemu trgovcu Počivavšku povedal, da jaz znam slovenski in nemški jezik, njemu pa dišijo samo slovenski groši, a slovenski jezik ne. Ker je ta nemški trgovec tako drzen, da noče slovenske besede slišati, bodem tudi jaz sedaj tako in ne bom mu s slovenskimi groši žepov krpal. Slov. kmet.

v **Na Muti** se je vršila na velikonočni pondeljek v ondotni slovenski šoli naše šolske družbe lepa veselica, ki se je za naše razmere na jezikovni meji dokaj dobro obnesla. Kmečki fantje in dekleta so kaj dobro povedali nekaj primernih deklamacij. Domači tamburaši so udarjali nekaj lepih komadov. Na to se je uprizorila šaljiva dvo-dejanka „Trije tički“, pri kateri se je občinstvo od srca smejalo. V obče smo bili z vsemi igralci prav zadovoljni ter smo opazili lep napredek naših diletantov od lanskega leta sem. Prav dobri so bili piskrovec, krojač in sodnik. Pa tudi manjše uloge so se dobro igrate. Na to je nastopil gosp. Franc Mravljak ter je navdušenem govoru razložil, kako nas zatirajo naši narodni nasprotniki povsod, doma in v dež. zboru in kako Slovenci vstajamo in se borimo za našo boljšo bodočnost ki mora priti, kljub pritisku nasprotnikov, ki nam

hočejo vzeti jezik, vero in zemljo. Pojasnil je tudi obstrukcije v deželnem zboru. Njegovemu zanimivemu in jedratemu govoru so sledili poslušalci z vso pazljivostjo. Vuzeniški igralci so zaigrali nekaj lepih komadov na lok, kar je bilo našim ljudem zanimiva novost. Zapelo se je nekaj pesmi in pričela se je domača neprisljuna zabava, ki je trajala do poznega mraka, na kar se je občinstvo zadovoljno razšlo.

Ljutomerski okraj.

a **Telefonska zveza Spielfeld - Ljutomer.** Dne 4. aprila se je vršila v Ljutomeru seja, pri kateri se je razpravljalo o scroških, ki bi jih povzročila ureditev telefonske zveze Spielfeld-Ljutomer. Interesenti bi morali prispevati 30 odstotkov in sicer 12.000 kron, od katerih bi odpadlo na Ljutomer 2500 kron. Župan Thurn je pa dejal, da je ta vsota za Ljutomer previsoka in da bi zadostovalo tudi 2000 kron. Radgouški župan Kodolitsch je pa zagovarjal misel, da bi dal Ljutomer 2500 kron, ker bi sicer res načrt lahko pred izvedenjem padel v vodo.

Slovenci v tujini.

Iz Grada. (Nemški strah pred vžigalicami družbe sv. Cirila in Metoda). Člani nekega naprednega društva v Gradcu so se potrudili, da bi bile v gostilni, kamor zahajajo, tudi vžigalice družbe sv. C. M. na mizi, in zares so se bliščale vžigalice družbe C. in M. po vseh mizah. Seveda smo to srečo le nekaj dni vživali, dokler niso zagrizeni hajlovci zapazili te „nesreče“ za „najbolj nemško“ mesto v Avstriji. Kaj začeti? Krčmar je moral kar vžigalice odstraniti, seveda pri slovenski mizi ne. Na vžigalice same bi menda še ne bili tako hudi, pa ta trobojna slovenska barva jih je skoro oslepila.

Iz Grada. Gesellenverein, tako imenovano nemško klerikalno društvo, ima v svojih prostorih tudi šolo za vajence; v tej šoli je bilo v prvem razredu meseca oktobra leta 1909. 35 učencev, med temi 28 Slovencev in 7 Nemcev; danes je še 25 Slovencev in 10 Nemcev. Samo v enem razredu je toliko slovenskih fantov, kje so pa še druge šole, ki jih je toliko po graškem mestu?! Te številke jasno govore, koliko slovenske mladine se odtuji svojemu narodu. Merodajni krogi na delo, da bode enkrat konec ponemčevanja Slovencev v Gradcu!

„Zveza slovenske napredne mladine“.

Izjava. Spodaj podpisana naznanjam vsem dragim tovarišem in tovarišicam, da ni res in tudi nikdar ne bo, da bi jaz h klerikalni dekliški zvezi pristopila, kakor se splošno govori. Jaz sem in ostanem zvesta svojemu prepričanju in naši edini pravi mladinski organizaciji. Živela zveza slovenske napredne mladine!

Goričica pri Št. Jurju ob J. ž. 4/4. 1910.

Franciška Ferlež,
blagajničarka pododbora ZSNM.

Delavski obzornik.

Proti delavskim knjižicam. Kar je včasih bilo pametno, v izpremenjenih razmerah postane neumno. Tako je z delavskimi knjižicami. — Če so sploh kdaj imele kaj pametnega pomena, so ga v naših dneh popolnoma izgubile. Da so nepotrebne, dokazujejo druge države, v katerih se živi brez njih, ne da bi kdo čutil njih pomanjkanje. V Avstriji služijo te knjižice le še podjetnikom, ki se v njih znašajo nad neljubimi delavci. Zakon sicer pravi, da se ne sme v delavsko knjižico vpisati nič, kar bi utegnilo škodovati delavcu. Toda iz interpelacije, ki so jo vložili poslanci Beer in sodrugi v državnem zboru, se izve, da je našla organizacija podjetnikov sredstva, ki kažejo zakonu figo. Omenjena organizacija je izdelala tajna znamenja s siedečim pomenom: 1. Dober. 2. Hvalevreden. 3. Voljan, a nezmožen. a) Ni delal redno. b) Ni se v času odpovedi dobro vedel. c) Nemaren in len. d) Nestalen. e) Dela modre pondeljke. f) Neznosen. g) Uporen. h) Socijalist. i) Pijanec. k) Tat. l) Brema za bolniško blagajno. m) Ne varčuje z materialom. — Vsih takih znamenj v delavski knjižici se zgodi, da delavec včasih po več let ne dobi dela, ne da bi vedel uganiti, zakaj. Interpelantje vprašujejo ministra, ali ga je volja, opozoriti policijske urade in obrtne zadržge na to zlorabo in če hoče prisiliti delodajalce, ki ravnaajo tako, da povrnejo delavcem škodo. Poleg tega je posl. Beer opozoril trgovinskega ministra na črne liste, ki jih razpošilja zveza avstrijskih industrijalcev. Interpelaciji je priložil izvleček iz take črne liste, ki jo je razpošiljala neka tovarna v Sv. Hipolitu. Na tej listi je bilo napisanih 33 delavcev in delavk ter navedeni razlogi, zakaj so bili odpuščeni. Tudi iz drugih takih listin je poslanec Beer podal zglede. — Kdor ima kaj poštenja v sebi, bo priznal, da je tak boj skrajno nemoralen. Delavci pa morajo poznati sredstva, s katerimi jim podjetniki otežavajo življenje. Treba bo boja ne le proti „črnim listam“, ampak tudi proti nepotrebim in škodljivim delavskim knjižicam. Uspešen bo ta boj seveda le tedaj, če bodo organizacije dovolj močne.

„Rd. Prap.“

resnične stvari. To sklepamo iz župnikove grožnje, ki je županu zapretel takoj ob njegovem prihodu, da bo tožil za vsako žaljivo besedo. Ta grožnja pa je bila popolnoma odveč, ker je prišel župan samo prositi, da naj župnik napravi red v že omenjeni zadevi. Župnik je bil zelo trd, a je naposled obljubil, da napravi red. Mi pa vemo, da ostane vse pri starem, ker bi moral po pravem mežnar takoj po onem dogodku frkniti iz fare in iti po svetu s trebuhom za kruhom. Da ostane vse po starem, smo uverjeni. To nam jamči brezmejna oholost mežnarja in organista, ker si celo upata može, ki ju radi te zadeve grajajo, pitati z osli, poslušujoč se pri tem besed in izrazov, ki se jih dostojen človek sramuje izgovarjati. Gosp. kaplana ta zalega splošno naziva: »prokleti kranjski hudič«. Ljudje pa govorijo, da se celo župnik o njem boljše ne izraža. Kako pa naj se farani učimo ljubezni do bližnjega, ko vidimo in čujemo take vzgled? Bridke urice so že prizadjali g. kaplanu, dasi mi ne vemo nič slabega o njem in službuje pri nas in podučuje že dolgo število let. Mnogokrat je našel, vračajoč se domov, ključavnico sobnih vrat z lesom zatakajeno ali pa s peskom zamašeno. Les, ki se je našel v ključavnici, je nekemu mizarju dobro poznan, ker ga je napravil po naročilu znane osebe in ga tudi lastnoročno izdrl iz ključavnice. Gospod kaplan nam je povedal iz prižnice, da mora v takih razmerah oditi iz fare, kar pa nam faranom ni ljubo, in bomo gledali, da odide ona svojat od nas. Povemo jim še na uho, da ne dobe od nas niti trohice bernje več. Gospod župnik, morebiti ste sedaj razumeli?!

a **Izvoz svinj** iz brežiškega političnega okraja na Hrvaško in Slavonko je prepovedan.

Ptujski okraj.

a **Pek Repa na Ptujski gori** je hud »Štajercijanec« ter sovraži vse, kar je slovenskega. Živi pa ta mož od samih Slovencev. Ker pa so slovenski gostje zaradi njegove nemškutarke politike iz njegove gostilne v zadnjem času precej izostali, se mož strašno jezi ter napada g. Klemenčiča, češ, da on poštene ljudi iz svoje gostilne »vna meče«. Pravi, da bi moral g. Klemenčič svinje pasti, ako bi ne znal nemški. No, če bi g. Repa ne znal zemelj peč, in bi mu Slovenci denarja ne nosili, moral bi mogoče tudi on svinje pasti. Mi poznamo mnogo ljudi, ki znajo edino nemški, morajo pa vsejedno svinje pasti. — Kaj ne, g. Repa?

a **Od Sv. Bolfenka pri Središču**. Naš dobroznani g. župnik Ivan Zdravec je dne 1. aprila t. l. moral napraviti izlet k ormoški sodnji. Tožil ga je g. Ciril Zabavnik, posestnik v Vodrancih, kateri je dal svojega sinčka krstiti na ime Vladiboja. Župniku se je to lepo narodno ime zdelo tako čudno, da je baje z enakim imenom hotel imenovati eno goveje živinče v svojem hlevu. Pravil je seveda to mnogim strankam tako, da je bil oče Vladiboja prisiljen, zaradi žaljenja časti župnika tožiti. Sodnik je župniku za njegove nepremišljene žaljive besede naložil 80 kron denarne kazni, razven teh pa še tožbene stroške. Želimo konečno, naj bi g. župniku misijon, katerega je za nas naročil, tudi njemu samemu pokazal pot k resničnemu poboljšanju. To mu iz vsega srca želijo bolfenski naprednjaki.

a **Politično društvo »Sloga« v Ormožu** sklicuje svoj redni občni zbor na petek, dne 8. aprila 1910 popoldne ob 2. uri v prostorih Čitalnice v Ormožu. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti.

a **Imenovan** je za župnika na Polenshaku kaplan Poplatnik s Hajdina.

a **Šolska veselica v Središču**. Središka šestrazrednica je priredila na Velikonočni ponedeljek, dne 28. marca 1910, v šolskih prostorih šolarsko veselico, ki je uspela v moralnem in gmočnem ozirju. Na vzporedju je bilo petje s spremljevanjem klavirja in 2 gledališki igrici. Z nekim ponosom in zadovoljstvom smo občudovali sigurnost in izrazitost mladih pevk in pevcev, primerno čustvovanje v venčku »Dober večer«, in dobro izraženo tekmovanje vina in vode za prvenstvo v dvospetu »Prepir vina in vode«. Vneti zagovorniki vina in vode so bili sicer eni in isti predstavljajci, a se je vseeno jako dobro izvajala zmaga vode nad vinom. — Istotako pohvalno moramo omeniti gledališke predstave. Središkim šolarjem je dan junaški, razumen nastop, gibčnost v besedi in kretnjah. To smo posebno dobro opazili v igri »Lažnjiva Danica«. Da ostane velikonočni ponedeljek v hvaležnem spominu starišev šolarjev središke šole, ki je zopet javno pokazala umevanje in voljo izobrazbe za življenje, je v prvi vrsti zasluga njenega šolskega vodje, gosp. nadučitelja Kosija, ki se ni zbal truda in potrpežljivosti izvežbati šolarje v pevskih točkah, v svojih mičnih skladbah, potem njegovima hčerkama, gđc. Elici in Marici, ki ob takih prilikah radevolje sedete h klavirju, in g. učitelju Muzeku, ki je vodil gledališke predstave. Ljudstvo, ki mu

tako vzgajate njegove hčere in sinove, je hvaležno in še hvaležnejši so vam šolarji sami. — Dasiravno se je vršila veselica na velikonočni ponedeljek, ko se razkrope ljudje na vse kraje, je bil šola vendar polna inteligence in kmečkega ljudstva.

v **Štajercijanstvo v ormoški okolici**. Iz Ormoža nam poročajo, da je sklenil krajni šolski svet za okoliško šolo upeljati na doslej slovenskem zavodu v 3. in 4. razredu nemški poučni jezik. Načelnik krajnega šolskega sveta je neki Vaupotič iz Pušinec, mož, ki se ne odlikuje po prevelikem razumu. Slovenske kroge v Ormožu opozarjamo, da se naj začno drugače brigati za okolico kakor se to godi sedaj! Štajercijanstvo v okolici silno narašča, treba bo odločnega odpora!

v **Korupcija s podporami**. »Štajerc« je lansko leto naberačil po nemških mestih nekaj sto kron podpore in jih je zadnji teden po 10 kron razposlal najprej vsem svojim naročnikom v ormoški okolici, nato pa tudi drugim — objednem z izvodom »Štajerca« in rahlim opominom, da si ga naroče. Tako so dobili na pr. v Loperčicah vsi kmetje razun 2, ki sta odločna napredna Slovenca, po 10 kron darila od »Štajerca«. — Objednem se je naznanila razdelitev klerikalne podpore in se bode tam najbrže enako postopalo. — Samo da bode »Štajerca« zamenil »Slov. Gosp.«. Tako se pri nas širi politična korupcija, od katere živi dobro duhovništvo in nemškutarstvo meščanstvo.

v **Kdo je pri nas vse podpore potreben**. Iz Ormoža nam poročajo, da je pri seji okr. pomožn. odbora v Ptuj predlagal nek nemškutar podpora po toči ormoškemu baronu, županu Kautzhammerju, Diermayerju in drugim bogatašem. — Odbor je po dolgem cincanju te podpore vendar deloma odklonil. Ubožni mali posestniki, viničarji in kmečki delavci pa niso dobili — nič ali pa le docela neznatne vsotice.

v **V Cirkoveh pri Pragarskem** se vrše jutri 8. tm. občinske volitve, v novoustanovljeni občini Šikole pa v soboto.

v **Škrlatica**. V Ormožu ste nemška in slovenska ljudska šola zaprti — zaradi škrlatice v okolici.

Mariborski okraj.

»Slovanska Čitalnica« v Mariboru priredi v nedeljo 10. aprila t. l. koncert z zelo zanimivim, raznovrstnim vspeodom v veliki dvorani »Narodnega doma«. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

m **»Štajere — kmetška kri«!** — Nekim nemškutarjem v Hočah se vsiljuje »Štajerc« na prav nesramen način ter jim prigovarja, naj opustijo slovenske narodne liste in si naj naročijo nemškutarkega »Štajerca«, češ, da je »Štajerc« kmetška kri (!), ki se nikogar ne boji. Udarja pa samega sebe prav pošteno po zobeh, ko pravi, da prisiljeno blago je vedno slabo. To smo mi že davno trdili in zato ponavljamo danes: **Ne pustite vsiljivega in prismojenega nemškutarkega »Štajerca« v nobeno slovensko hišo, ker prisiljeno blago je vedno slabo!**

v **V Hočah** se snuje podružnica nemškega Schulvereina. To je zopet ena onih nemških poštenosti, češ da ne rogovilijo in ne hujskajo. Kaj pa je to, v slovenskih Hočah, na slovenskem ozemlju imeti Schulverein? Radovedni smo, koliko janičarjev se bo vpisalo v društvo. Upamo, da nič, če pa, potem prokletstvo izdajicam domovine.

Od Sv. Križa pri Mariboru. Na cvetni petek popoldne smo izročili hladni materi zemlji telesne ostanke enega izmed tukajšnjih kmetških poštenjakov, ki je vsled svoje vzorne delavnosti, treznosti, varčnosti in vkljub velikim zaprekam uspešno kmetoval ravno pol stoletja. Bil je to gospodar Franc Pipuš p. d. Trampuž. Z njim je legel v grob kmet stare korenine, ki se ni prevzel, kadar so mu sijali žarki sreče, pa tudi ni obupal ob času nesreče, ki mu je že v prvih letih kmetovanja upepelila hišo in gospodarsko poslopje ter mu pozneje v teku osmih dni pobrala pet sinov in edino hčer. Najstarejši sin, sedaj odvetnik in hišni posestnik v Mariboru, g. dr. Radoslav Pipuš, je ostal živ, ker se je bil šolal v Mariboru, kjer ga neusmiljena morilka-davica ni našla. Sedemtrideset let je preživel rajnik v srečnem zakonu z ženo Nežo P. roj. Ravnjak, ki je pa tudi že trinajst let pod grudo. V življenju miroljuben in plemenit, bil je rajni Fr. Pipuš tak tudi še tik pred smrtjo, ko se je spominjal poleg drugih dobrodelnih naprav tudi tukajšnje šolske mladine s stokronskim volilom, kateri znesek je sin-dedič povišal na 200 K. Zato bodi darežljivemu sinu dolgo življenje, 73-letnemu rajnemu očetu pa večni pokoj!

v **Umrli** je v Dobrenju pri Št. Ilju pos. in mizar Florijan Uhl. Bil je v domači občini občinski svetovalec in član šentiljske posojilnice. Čutil se je po poročila mariborske »Straže« dobrega Slovenca.

a **Samomor vsled nesrečne ljubezni**. V Dravo je skočila pri Pobrežu v Mariboru 17 letna šivilja Kristina Klejšek in utonila. Imela je razmerje s sinom nekega trgovca, ki pa ni bilo srečno.

a **Iz Korene**. Za obč. predstojnika je bil 26. sušca 1910 izvoljen g. Franc Šabeder, občinska svetovalec pa sta I. Martin Teršavec, II. Janez Šifko.

a **Uradni dan pri Sv. Lenartu v Slov. gor.** se vrši v četrtek, dne 14. aprila.

Konjiški okraj.

k **V Zrečah pri Konjicah** je umrl v nedeljo 3. tm. veleposestnik in trgovec g. Hinko Dobnik, star šele 39 let. Zapustil je vdovo po komaj enoletnem zakonu. N. v m. p.!

Imenovan je za okraj. zdravnika v Konjicah Nemeč dr. Friderik Blank.

a **Grobokop pozabil na mrtveca**. V vitanjski mrtvašnici so našli truplo otročiča, ki je že smrdelo. Zločin je izključen. Grobokop je pozabil (!) na dete v mali rakvi.

v **Roditeljski sestanek**. V Čadramljah se je priredil dne 20. marnca po daljšem odmoru zopet roditeljski sestanek, ki se je za slušatelje in prireditelje enako zadovoljno obnesel. Ker je trtna nš tudi v tukajšnji okolici svoje »delo« že storila, začelo si je ljudstvo uničene vinograde obnavljati. A že pri rigolanju so se delale napake, katerim je v letošnji mokri zimi sledila kazen kar za petami; več posestnikom se je speljal namreč ves zrigolan svet v dolin in uničen je bil na mah trud cele jeseni in cele zime. Da bi se ljudstvo obvarovalo v bodoče pred takimi nezdodami, naprosil je domači šolski voditelj, kateremu so se prizadeti posestniki prihajali tožiti in za svet povpraševati, potovalnega učitelja g. Goričana, da bi prišel in poučil ljudstvo, kako naj pravilno izvršuje posamezna dela pri obnavljanju vinogradov, da se izogne napak in škoda. Gosp. Goričan se je temu vabilu radovoljno odzval in zgoraj omenjenega dne svojo nalogo častno rešil. Hvala mu! — Da je ta predmet imel privlačno silo, pač ni treba posebej omenjati; bilo je iz šolskega okoliša z malimi izjemami zbrano vse, kar ima le količkaj vinograde; celo iz sosednega Keblja so prišli vinogradniški posestniki »v šolo«. Razen časoprimernega praktičnega gospodarskega pouka slišali so zbrani stariši — seveda večinoma očetje — še imenitno razpravo g. učitelja Kerhlinka, kako naj navajajo deco k štedljivosti. Na iz vsakdanjega življenja vzetih vzgledih je tovariš predavatelj primerno ožigosal vse mogoče načine zapravljalivosti ter priporočal vsepovsod pravo štedljivost. Mladina se pa mora — kakor vsake druge čednosti — vaditi, kajti česar se Janezek ni učil, tega tudi Janez ne zna!

H koncu še bodi omenjeno, da bodemo na prihodnji roditeljski sestanek, ki se bo vršil meseca junija, povabili osobito matere, katerim bode govorila na srce gospica učiteljica Gorjakova o jako primerni temi, — koje pa še sedaj nočemo izdati.

Slovenjegraški okraj.

Iz Škal pri Velenju. Nek nesramni dopisnik, kateri je namazan s farovško barvo, hoče v »Sloven. Gospodarju« oprati duhovščino Šaleške dolino ostudne klerikalne obrekljivosti ter dokazati svetu, da trpi preganjanje zavoljo Kristusa. Vprašamo pa tega farizejskega hinavca, ali ni kaplan Zakošek obrekoval Škaljčanov, ko je dejal, da je med njimi samo 80 katoličanov? Ali ni obrekoval Plešivčanov, ko je dejal, da so med njimi samo trije katoličani? Toraj samo trije katoličani v Plešivcu, in dopisnik »Slov. Gosp.« pa pove samo enega z imenom in sicer takega, ki je že zdavnaj pri vojakah umrl in se toraj ni mogel l. 1909. veri odpovedati. Na dan tudi z imeni ostalih! In vse to tebi, klerikalna nesramnost, ni obrekovanje? Ali ni tudi našega župana Kovača imenoval ob času občinskih volitev protestanta, kar je Kovač sam povedal? Toda pri tem se je tako prestrašil tega imena, da je potem zavrgel svoje prepričanje in se pustil namazati s farovško barvo, da sedaj pomaga to klerikalno ostudnost zagovarjati. Ali ni obrekoval tudi nekega kaplana, češ, da je učil krivo vero, menda zato, ker ni mešal vaše ostudne politike med vero in božjo besedo, kakor delate sedaj vi? Tako toraj. Vi ne morete prenesti niti tega, kar vam je dopisnik »Narodnega Lista« upravičeno očital, mi pa naj vaše obrekovanje potrpežljivo brez vsake pritožbe prenašamo, ter še menda

Motyčín je vas na Češkem bl. Prage, ki je v nevarnosti, da se cela pogrezne. Pod celo vasjo so namreč rovi rudnika, in ker lastniki rudnikov povsod premalo skrbijo za varnostne naprave (iz pohlepa po naglem obogatitju!), je tudi za to vas nastala velika nevarnost, da izgine nekega lepega dne v globočino. V rudniku so seveda dela ustavljena.

Gospodarski paberki.

Gnojenje z umetnim gnojem koruzi.

(Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Škerlec).

Iz mnogih krajev dobivam peročila od kmet-skih posestnikov, ki povprašujejo, kako, kedaj in s katerimi umetnimi gnojili naj bi gnojili koruzi (turšici) in koliko bi ta gnojila stala, ker jim primanjkuje hlevskega gnoja, to pa zbog tega, ker so morali v jeseni lansko leto skrbeti za število svoje živine radi suše, toče itd. Da mi ne bode treba vsakemu posebej odgovarjati, si dovolim podati na tem mestu nekatere važnejše točke o tem gnojenju. Zapišem iz lastnega prepričanja, da se je tako gnojenje pri mojih večletnih poskusih na slabi zemlji prav dobro obneslo.

Seveda, kdor bi zanemarjal živinski gnoj in kupoval samo umetna gnojila, ta gotovo ne bi dobro gospodaril. Mislim, da je takih gospodarjev malo, ki bi z živinskim gnojem bedasto ravnali. Najdejo se pa taki, ki pustijo gnojnico v cestne jarke iztekati, ali pa imajo v sredini dvora ribnik za gosi in race, kateri je napolnjen z gnojnico. Ne mislim s tem žaliti nobenega izmed teh, želim pa, da bi vsak posestnik izkoristil to velevažno tekočino. Ako mu potem še primanjkuje gnojnih sredstev, naj se posluži umetnih gnojil, ker nobena poljska rastlina ne more brez potrebne hrane dobro uspevati, kakor človek in živali ne. (Op. uredništva. To bi si naj naši kmetovalci dobro zapisali pred svoje oči!)

Dragi stanovski tovariši! Ker koruza (turšica) prenaša in zahteva močno gnojenje, je torej odvisno od gnojenja, koliko je pridelal. Po mojih večletnih poskusih, ki sem jih napravil z umetnimi gnojili pri koruzi, sem izračunal množino teh gnojil na en hektar, to je približno en in tričetrt orala.

Vzami torej za popolno gnojenje koruzi na en hektar njive: 200 kg 40% kalijske soli (tega stane 100 kg K 12.70), 300 kg superfosfata I. vrste (tega stane 10 kg K 11.—) ter ta gnojila 14 dni pred setvijo enakomerno raztrosi in podorji. Ko so koruzne rastline za prst visoke, potrosi 100 kg čiljskega solitra na en hektar (to je precej velika njiva). Pomni pa, da je čiljski soliter potresati med rastline, ne po rastlinah, in to vselej ob suhem vremenu, ker bi se sicer mlade rastline lahko ožgale. Ko si to opravil, okoplji koruzo. Preden osiplješ koruzo, potrosi zopet 10 kg čiljskega solitra (tega stane sto kg K 30.50.) Ta gnojila dobiš pri g. Petru Majdiču v Celju na Sp. Štajerskem in se cene razumejo iz Celja proti takojšnjemu plačilu.

Ker ima ta mož kontrolirana umetna gnojila vseh vrst, se je dosedaj skozi 10 let pri mojih poskusih, ako je vreme dopuščalo, prav dobro obneslo. Stroški za gnojenje z umetnim gnojem koruzi se obilno poplačajo. Seveda to nekaj stane, ali tolaži te naj, da tako gnojenje izda toliko, kakor precej močno gnojenje z živinskim gnojem.

V Vičancih, na Velikonočni ponedeljek 1910.

V Molža pred krmljenjem. Za molžo ni vsejedno, kdaj se vrši. Najslabše je, če molzemo med krmljenjem, ker se krava moti in ne da tako rada mleka, kakor sicer. Pa tudi za mleko samo ni dobro, ako se med molžo poklada, ker se na ta način mleko rado napraš. Najbolje je, če molzemo pred krmljenjem. Krava je na to hitro in se da najraje pomlesci. Jutranja in opoldanska molza naj se vrši pred pokladanjem, večerna pa potem, ko smo s pokladanjem gotovi.

V Čiščenje vina z mlekom. Vino se čisti tudi z mlekom, toda le v izjemnih slučajih. Mleko ima to lastnost, da jemlje tuj duh in tuj okus. Zato se rabi najraje pri takih vinih, kjer druga čistila ne pomagajo dosti. Znano je tudi, da jemlje mleko barvo, izlasti takemu vinu, ki je porjavelo. — Ako hočemo vino z mlekom čistiti, moramo vzeti dobro posneto mleko, ki je popolnoma sveže. Zato se najbolj priporoča mleko, ki je takoj po molži posneto s strojem posnemalnikom. Za 1 hl vina

se potrebuje $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ l mleka. Koliko ga je treba v enem ali drugem slučaju vzeti, naj pokaže poskušnja v malem.

V Drevo, ki daje mleko in kruh. V Južni Ameriki, kjer se sploh gode mnoga čudesa, raste čudno drevo: imenujejo ga „kravje drevo“. To ime ima od tega, ker daje v gotovih letnih časih veliko množino mleka. Najde se v hribovitih krajih, kjer vlada nekaj mesecev v letu nekoliko vlažno vreme. Zanimivo je, da samo deblo daje veliko mleka, če se ga navrtta, dočim se zdijo veje čisto izsušene. Če pustiš to vegetabilno mleko nekaj časa mirno stati, nastane iz njega debel kolač, pod katerim se je nabralo malo vode. — Če pa shraniš to mleko v dobro zaprti steklenici, ostane tudi več mesecev nespremenjeno. Ko izvlečeš zamašek, čuješ precej glasen pok in iz steklenice vre plavkast sopar. Mleko je nekoliko kislasto, vendar nima neprijetnega okusa. „Kravje drevo“ pa daje tudi sadje srednje velikosti. Vsak sad vsebuje eden ali dva oreha, ki imajo okus po jagodah in smetani. Iz skorje tega sadu, če jo v vodi razmočiš, pa lahko dobiš kruh, ki je ravno tako redilen kakor dober pšenični kruh.

V Da se lesena posoda napravi trpežna in se obvaruje pred prodiranjem tekočin v luknjice ter pred razpadom, je dobro rabiti smolni povlak (firnež), ki se ga napravi iz 1 kg želaka, 125 gr kolofonija, 125 gramov benčanskega terpentina in 6 litrov špirta. Smole se obenem stopijo in še tekoča raztopina se polije s špiritom. Posode, v kateri se imajo hraniti vroče tekočine, se seveda ne sme namazati s takim povlakom, ker se smolni povlak začne pri 70°C mehčati.

Hladilno, bolečine olajšajoče in vsako vnetje odvrtajoče sredstvo, katero pospešuje zaceljenje ran, si je pridobilo kot tako — pražko domače mazilo iz lekarne B. Fragner-ja, ckr. dvornega zalagatelja v Pragi — glas najboljšega domačega sredstva in se zatagadelj čimdalje bolj uporablja. Dobi se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Iz raznih slovanskih krajev.

Strašna burja je dne 30. m. m. divjala v Trstu. Zgodilo se je več nesreč. Najhujša je, da je pri Miljah blizu Trsta burja prevrgla vlak. 3 osebe so bile na mestu mrtve, mnogo jih je bilo težko in lahko ranjenih.

V Črni pri Prevaljah se je osnoval pomožni odbor, ki nabira darove za tamošnje pogorelce. Škoda vsled požarja je cenjena na 400 tisoč kron. zavarovalnina pa znaša komaj 200.000 kron. Darovi se naj pošiljajo na „pomožni odbor v Črni pri Prevaljah, Koroško“.

V 38 milijonov kron so prekoračile vloge pri mestni hranilnici v Ljubljani. Nemška „kranjska šparkasa“ ima vključ podpora duhovščine in klerikalne stranke samo še za 10 milijonov kron več vlog.

V 8 pestjo v cerkev tirati bodo začeli vernike duhovniki. Tako je 28. marca v Gorjah na Kranjskem pater in superior jezuitskega reda Janez Kunstelj uda. il s pestjo za tilnik mladeniča, ki je baš prišel od maše in bil zunaj v cerkve v razgovoru. Udaril ga je, ker fant ni reagiral na njegove pozive, naj pojde v cerkev.

V Velikanski požar je izbruhnil v noči od nedelje na ponedeljek v Medvodah pri Ljubljani. — Gorela je papirna tovarna. Ponedeljkova poročila pravijo, da je ves del tovarne onsuran savskega mosta proti Pirničam, 5 objektov, zgorel. Vsa masa papirja (krog 20 vagonov), vsi stroji in vse, kar je v tem delu tovarne, je postalo žrtev plamena. Ponesrečile so se 4 osebe. Ogenj je izbruhnil baje v traktu, kjer je dvigalo. Požar se je omejil samo na tovarno. Škoda se ceni na milijon kron. — Zadnja poročila o tem požarju pa pravijo: Družba Leykam ima v Medvodah tri

papirnice: na Goričanah, Medvodah in na Vrju. Medvoško in vrjansko loči Sava, ki napravlja baš tu krasen slap in eno najlepših točk ljubljanske okolice. Zgorela je papirnica na Vrju in sicer popolnoma. Zgorelo je krog 25 vagonov papirja. Škode je dva in pol do 3 milijone kron. Krog 200 delavcev in delavk je brez dela. Vrjanska papirnica je zgorela enkrat že tudi pred 30 leti.

Zadnji dopisi.

Iz kozjanskega okraja. (Cestno vprašanje.) Vino je v teh krajih najdragocenejši pridelek; in vina gorjanskih, kriških, šapoljskih in ravenjskih goric že po svoji lepi solčni legi niso ravno najslabša. Ali kaj koristi to, če pa ni dobrih cestnih zvez, da bi se lahko izvažala? Odkod denarja, če vina ne prodaš? In če ga prodaš, te stroški izvoza, priprave in pri izvozu zaposleni ljudje toliko stanejo, da je dobiček prodanega vina jako malenkosten, ali ga pa sploh ni. Razen tega se pa izvažajo tudi iz srenjskih gozdov kneza Windischgruetza bukova drva mimo Pečic, skozi Močnik na Zg. Pohanco in Brežice. In kedarkoli je naše cestno vprašanje na dnevnem redu, vedno se sliši, da hoče prejasni knez W. na svoje stroške iz Železnega (cesta Podsreda-Rajhenburg) mimo svojega gradu do Pečic na svoje stroške zgraditi cesto pod pogojem, da od Pečic dalje do Zg. Pohance okr. zastopa v Kozjem in Brežicah storita svojo dolžnost. Mi proti temu kneževemu mnenju nimamo ničesar, če res hoče svoje besede izpremeniti v dejanja, toda ta cesta bi bila bolj domači hiši kneževi v korist, t. j. njemu samemu, ostali del kriške občine ne bi od te gozdne ceste do Pečic imel bogve kake koristi. Namen teh mojih skromnih vrstic pa naj bo, da se zavzamejo poklicani činitelji za najugodnejšo in najkrajšo cestno zvezo iz sredine kozjanskega okraja do Brežic, ne skozi Št. Peter, ne skozi Rajhenburg in Videm v Brežice, ampak od Pokleka (ob cesti Podsreda-Rajhenburg) skozi vas Križe-Močnik na Zg. Pohanco. Središče našega vsakovrstnega trgovanja so Brežice vsled svoje lege ob meji Hrvaške in Kranjske. In še večji pomen za naš okraj bodo imele Brežice, ko se zgradi železnica po sotolski in krški dolini. Ali od vseh projektiranih žel. prog ne bo imel naš okraj prav nobene koristi, ako se prej ne zgradi najvažnejša prometna zveza Poklek-Križe- (vas) Močnik-Zg. Pohanca-Brežice.

Iz Vranskega. (Šolska kuhinja.) Ob sklepu zimskega tečaja je bila pri nas vedno navada, da se položi račun o poslovanju dobrodelne naprave, šolske kuhinje, in tako tudi letos, v sedmem upravnem letu, spolni vodstvo šolske kuhinje svojo prijetno dolžnost. Ljudstvo, katero se je vedlo početkoma proti tej napravi nekako nezaupno, je spoznalo v teku let važnost šolske kuhinje glede zdravja in šolskega obiska ter jo začelo radovoljno in izdatno podpirati z živili. Nekateri, dasi premožni, odtegujejo sicer svojo podporo, pošljejo pa svoje otroke vendar k vabljevemu kosilcu. V teku zimskih mesecev, počenši od 29. novembra 1909 do 22. marca 1910, je bilo razdeljenih 14.566 porcij; na dan povprečno čez 200. Da se je zamoglo tako veliko podjetje vzdržati, nabrali so se med gg. uradniki in tržani denarni prispevki, največ pa je, kakor vsako leto, pripomogla slavna Posojilnica na Vranskem, brez katere pomoči bi šolska kuhinja itak ne mogla obstati. Tudi veselica pri gostilničarju Cenetu Štitarju v Prekopi se je obnesla s 25 K. Vseh dohodkov v denarju je bilo 363 kron 63 vin. Izdatna je bila tudi pomoč v živilih. — Vranski trgovci: gg. Laurič, Oset in Schwentner so darovali po 60 kg riža; krompirja se je nabralo na Vranskem 12 škafov, v Stopniku in Prekopi 26, Ločici in Zahomcih 13 in pol, Tršci in Brodeh 7, na Brčih in v Bistrici 9, Prapročah 6, Selu 4 in od raznih kmetov 1 škaf fižola. Vsa živila imajo skupno vrednost 210 K 60 vin. Skupni stroški znašajo 574 K 20 v. Tako visokih stroškov se še dosedaj v nobenem letu ni izkazalo, dokaz deloma velike važnosti dobro urejene šolske kuhinje, deloma pa naraščajoče draginje zlasti glede zabele. Pohvalno moramo omeniti vranske gospice, ki so v poldanskem času redno in požrtvovalno mladini stregle. Posebno vztrajnost moramo občudovati pri gdč. Lipeževi, ki se že sedmo leto z ljubeznijo žrtvuje šolski mladini. Konečno boji izrečena topla zahvala naši vrli kuharici, ki je z velikim trudom in malo odškodnino v snažnih posodah otrokom jako okusna jedila pripravljala. Vsem dobrotnikom potrebne šolske mladine izreka na tem mestu najprisrčnejšo zahvalo ter se priporoča še v nadaljnjo podporo

Vransko, 6. aprila 1910. S. Meglič, voditelj šole.

KLERIKALCI ZA SVOJE ČASOPISJE.

Minulo nedeljo se je vršilo v Štefanijinih dvorinah v Gradcu zborovanje Pijevega društva. V oči je padala velika udeležba visokega plemstva in duhovništva. Predsednik Pijevega društva grof Avernas je povedal, da šteje Pijevo društvo — ki nabira prispevke za klerikalno časopisje — sedaj 780 podružnic, katere so nabrale okroglo 260 tisoč kron.

Na Štajerskem je bilo samo lani ustanovljenih 17 novih podružnic. Polovica doneskov ostane v domačih krajih, polovica pa gre na Dunaj v centralo, odkoder dobivajo gotove napitnine tudi nemški klerikalni časopisi. Vsi govorniki imenovanega shoda so povdarjali neizmerno važnost časopisja in priporočali razširjanje ter podporo klerikalnih listov. — Na Slovenskem imamo sicer poleg podpor Pijevga društva še doneske obrambnega sklada, ki se obrnejo vprid klerikalnemu časopisju. Ta način pobiranja ima med kratkovidnimi našimi ljudmi še mnogo ugleda, zakaj se ga torej ne bi polsužili, si mislijo klerikalni goljufi. Naprednjaki, zavedajte se svojih dolžnosti do našega časopisja in pojasnjajte ljudem, čemu služi obrambni sklad!

STAVKA V TRBOVLJAH.

Trbovlje, 6. aprila. Tu je danes jutraj izbruhnila rudarska stavka, ker je družba odklonila zahteve rudarjev po zvišanju plač.

MILJONSKA PONEVERJENJA RUŠKEGA NADŠKOFA.

Petrograd, 6. aprila. Tu vzbuja velikansko senzacijo vest, da je odstavljen načelnik samostana Aleksandra Nevskega nadškof Ambrozij, ker je poneveril nad 6 milijonov kron.

Razne novosti.

Pogrebi v Švici, v kantonu Thurgau se izvršujejo zastoj. Leta 1909 so stali vsi pogrebi, ki so se vršili za ljudstvo brezplačno, 68.270 frankov. To so plačale vse občine, a ker šteje kanton Thurgau krog 120.000 duš, in je plačala država k temu še 31.377 frankov, stane vsak pogreb krog 50 centov (vinarjev). Ta socialna ureditev je res velikanskega pomena za manj premožne ljudi.

a Petdeset ciganon je utonilo 20 kilometrov od ruskega mesta Luga v Čermeljskem jezeru. Cigani so se vozili po noči na večih saneh in se hoteli, da si prikrajšajo pot kar preko jezera, da si vedeli, da je že led precej zbrznel in da so na dnu jezera topli vreli. Ko pridejo prve sani na sredo jezera, se je led udrl in med cigani je nastal strašen vrišč. Slédeči potniki so mislili, da so njihove tovariše napadli roparji in so se podvivali na pomoč. Ali komaj so dospeli na lice mesta, so se tudi oni pogrezili v globini. Utonili so vsi razven štirih, ko so se še bili pravočasno rešili, ker so poskakali iz sani.

v Ženska osveta. V vasi Halboka pri Jassyju so se zbrale vse ženske pred cerkvijo, da sodijo kmetico Pasku, ki so jo smatrale za možu nezvesto. Razjarjene babe so prijele Paskujevo in so jo tako dolgo mučile, dokler ni umrla. Policija je zaprla tri ženske. So pač to čednostni angeljčki.

320 novih svetnikov. Berlinski list »Post« je dobil iz Rima poročilo, da bode papež proglasil 320 grešnih zemljanov za svetnike. Od teh 320 kandidatorov za svetništvo odpade na Evropo 281 in sicer na Avstrijo 5 in na Ogersko 1. Če se pomisli, da prinaša vsaka taka proglasitev sveti stolici krog 370 tisoč frankov, ki se morajo toštiti za razne pristojbine, odloke, priprave, razglase, preiskave, razgovore itd., bode v kratkem v Vatikanu zopet prometa 118.770.000 frankov. To je draga promocija in svetniško stopnjo lahko dosežejo samo bogataši. »Papežev katoliški letopis« pravi: »Res da so to precejšnje vsote; pa kaj je ves denar proti nebeški glori, ki obdaja na svetniško čast povzdignjenega božjega služabnika?« Pač res!

a Strašen zločin. Kmet Simič iz Tuzle v Bosni se je hotel z neko vdovico, svojo ljubico, izseliti v Ameriko. Na potu jima je bil samo njen dveletni sin. Simič ga je privezal v vodi za čoln in se tako z njim prepeljal čez Savo. Ko je prišel na drugo stran in videl, da še otrok živi, ga je zadržal in vrgel v Savo. Obsojen je na smrt.

v Deček v samostanu. Inomoška javnost se bavi zadnji čas z nekim 15 let starim dečkom, ki so ga vtaknili v francoskem delu Švice v neki samostan, kjer so ga proti volji starišev vzgajali. V daljšem občevanju je jezuit Mathiowitz fanta popolnoma zmešal in to do take mere, da je deček mislil postati misijonar. Pred nekoliko dnevi je šel deček na izlet, a vrnil se ni več. Stariši so dobili pismo, da se naj ne žalostijo in skrbijo za njim, ker je pri gospodu, kateremu leži na srcu njegova bodočnost. Obupana mati je šla k Mathiowitzu in ta jej je povedal, da je njen sinko v nekem bližnjem samostanu, kjer bi pa bil in kaj je z njim, o tem pa ni hotel govoriti.

a Sneg na Francozskem. V Toulonu in okolici že sneži dva dni neprenehoma. Vse telefonske zveze so prekinjene. Vsi vlaki imajo velike zamude.

v Občutna zima in snežni metež traja v Galiciji že cel teden. Tako pride, če je pravi zimski čas lep.

v 150 vojakov utonilo. Minolega ponedeljka je imelo 600 mož nekega angleškega polka velike vaje krog Pietermaritzburga v Južni Afriki. Ravno v trenutku, ko se korakali preko neke reke, je pridrla neznanska voda, ki jih je 150 pogoltnila. — Deževje je povzročilo, da je reka nenadoma narasla.

v Dvesto kamenčkov v želodcu so našli v Trentu pri nekem zblaznelem delavcu iz Pergine. On je baje bil krščanskosocialno organiziran in je hotel — ndan v božjo voljo — dopolniti slabo mezdo s tako hrano, ki bi vsaj za dalje časa zalegla.

v Originalna kazen. Pred sodnikom v San Francisco je stal nedavno vagabund zaradi nekega prestopka. Vagabund je prišel v kolikor mogoče nesnažnem stanju. Sodnik ga je obsodil na — 90 kopelj.

v Na begu ustreljen. Vojak Barnabaš Valji je nedavno že v četrtič pobegnul od svojega polka. Tokrat je vzel tudi puško s seboj. Potoval je najprej le ponoči, po dnevu se je skrival. Nedavno pa je v noči naletel na orožnika. Rešiti se je skušal z begom. Ker je orožnik bežal za njim, se je vojak obrnil in streljal nanj, a ni zadel. Nato ga je orožnik ustrelil v srce.

Skrivnostna tatvina. Ne velikonočni ponedeljek med 12. in 1. uro po dnevu je nekdo ukradel v stanovanju zasebnice Marije Werth v Vrtni ulici v Mariboru železno kaseto s 30.000 kronami v knjigah in 190 kronami v denarju. Osumili in zaprli so huzarja J. Drenovskega, ki je za slugo pri vojaškemu nadzdravniku dr. Karlu Visy. Sedaj je pa dobil dr. Visy brezimno dopisnico in poročilo, da je zaprti Drenovsky nedolžen, ker je neznani pisec vse pokradel. Nadalje je še sporočil v madjarskem jeziku, da je kaseto skrita v drvarnici v kleti. Tat je tudi zagrozil, da naj Drenovskega takoj izpustijo, ker sicer mu zna nekoč po noči še slabo iti. Šli so iskat in so res našli vse med drvi, le onih 190 kron gotovega denarja je manjkalo. Uvedena preiskava bode že spravila jasnost v zadevo.

Zvezna trgovina v Celju opozarja vse posestnike vinogradov, da blagovolijo že sedaj naznaniti, koliko bodo rabili gumitrakov za vezanje trt, da bo mogoče pravočasno poskrbeti dobro in sveže blago.

Dobivajo se v petih različnih kvalitetah, katere se proti takojšnji vrnitvi pošiljajo na zahtevo na ogled. 195-1

Listnica uredništva.

Armeško: Danes ni mogoče. Pride, kolikor mogoče! — **I. G., Št. Vid:** Le pridno dopisujte! Hvala za dozvajno! Ko grem kedaj zopet k Sv. Št., pa Vam že naznanim. Pozdrav! — **A. K., Št. Vid:** Ker smo o tej stvari imeli že zadnjič dopis, in imamo itak malo prostora, zato tega ne moremo objaviti. Danes jih itak zopet z druge strani peremo. Pošljite kaj drugega! Zdravi!

Znati je treba

Pekatele pravilno pripravljati, pa bodo vsakomur dišale. Navodila daje kuharska knjiga, ki jo razpošilja Prva kranjska tovarna testenin v II. Bistrici vsakomur zastoj. 155 42-5

Velika hiša

še davka prosta, blizu Celja, pripravna za trgovino kakor vsako obrt, na zelo obljudenem prostoru se odda v najem ev. tudi preda. **Fr. Dolenc,** Celje, Poljska ulica št. 8. 233 3-1

160 1

Čebelarjem

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje. Naročila izvršujem točno.

Veletrgovina z železnino
„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, eufone in plošče; zahtevajte cenike. — Istotam se dobi najboljši pmoževalni aparat „levograf“ za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavná društva se opozarjajo posebno na to ugodnost. — **Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. Gor.** 105 1

Poslano.*

Dopisniku „Slov. Gospodarja“ št. 13. odgovarjam, da je nepravilno od njega, da mene narodni stranki in bralnemu društvu predbaciva, ker jaz za narodno stranko v Pišecah do danes še nič storil, kakor tudi član bralnega društva bil nisem; če sem pa naročnik katerih časnikov, mu pa povem, da imam jaz časnike, ne pa časniki mene.

Čudno je, da ga zanima, kako se naj pišem; obžalujem ga pa, da ne ve, da ima veliko Slovencev nemška imena, katera se morajo pravilno pisati; taisto storim tudi jaz, ne mislim pa s tem koga žaliti.

Kakor sumim, bi me dopisnik tudi rad prišteval k zagrizenim pristašem nemškega „Turnvereina“, pri katerem nikdar bil nisem; gospodek se je malo zmotil, ali se pa slabo informiral; tega pa ni zvedel, da so moji pomočniki v Brežicah tudi člani „Brežiškega Šokola“ bili.

Kar se tiče rednega častilca nemškega doma, mu povem, da sem jaz redni častilec samo moje hiše in moje družine.

Nasprotja nisem nikdar delal in ga tudi ne bom; gospod dopisnik se naj tam praska, kjer ga srbi, mene pa naj v miru pusti. Pozdrav!

Pišce, dne 5. aprila 1910.

Schwer.

* Za vsebino tega je uredništvo samo v toliko odgovorno, kolikor to določa zakon.

Loterijske številke.

Gradec, dne 2. aprila 1910: 40, 53, 47, 42, 78.
Dunaj, " " " " 32, 1, 2, 72, 6.

Sprejem takoj

108 1

trgovskega pomočnika in učenca

L. Hoferjeva vdova, trgovina mešane stroke v Št. Ilju, pošta Mislinje.

Zelo nujno je varno zakriti

vsako ranitev, da se ista ne razširi v težko ozdravljivo bolečino.

⊗ Že 40 let se je izkazalo mečilno ⊗ vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

➔ Razpošilja se vsak dan. ➔

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za 7 K pa deset pušic poštnine prosto na vsako postajo avstr.-ogrske monarhije

Fozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Prištno je po 70 v.

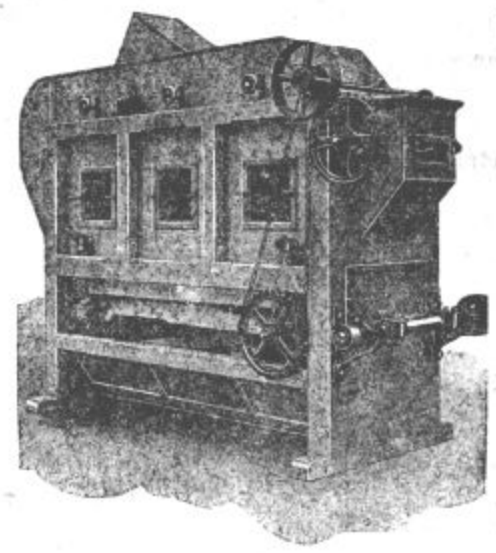
Glavna zaloga

B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“
Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 2a3.
Zaloge v lekarnah Av.-Ogrske.

JOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in prošnje za stavbena dovoljenja brezplačno.

Učenca

za prodajalno z mešanim blagom in deželnimi pridelki, s primerno šolsko izobrazbo sprejmeta

Norbert Zanier & sin,

Sv. Peter, Savinska dolina. 221 3-1

KROMPIR

za seme „Hungarija“

izborna vrsta, lupina roza, meso malo rumenkasto, oddaja po 8 K 100 kg na kolodvor Št. Peter v Savinski dolini postavljeno **Norbert Zanier, Sv. Pavel pri Preboldu.** Pri večji odjemi znižana cena.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velečnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, črnega 10 K, najfinjši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-11

S. Benisch, Deschenitz, števil. 199, Šumava, Češko.

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena skatlija štiri krone.

2. Vitkov „Nucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve čez K 20' — franko. Zahtevajte „Bomba“ tkanina, preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8' —, fini K 10' —, zelo fini K 12' —. 32 52-13

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izbor novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Pluge, brane,

peronospora - brizgalnice in vse poljedelske stroje, žične mreže in umetna gnojila priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Winko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-11

stavbena zlasti tesarska dela.